

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

לפני: כב' השופט אלעד שביון

נציג ציבור (עובדים) מר משה בן דוד

נציג ציבור (מעסיקים) מר אבי אילון

התובעת
והנתבעת
שכנגד:
חומה סוכנות לביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מיכל קחלון, עו"ד יעל קוזמנקו ועו"ד שני בן שטרית

הנתבעת
והתובעת
שכנגד:
אילנה סוטו
ע"י ב"כ עו"ד גל עין – ים

פסק דין

בפנינו תביעה לפיצוי בגין גזל סוד מסחרי ותביעה שכנגד לתשלום זכויות סוציאליות הנובעות מתקופת ההעסקה ופיצוי בגין לשון הרע.

רקע כללי והשתלשלות ההליך המשפטי:

1. התובעת והנתבעת שכנגד, חומה סוכנות לביטוח בע"מ היא סוכנות ביטוח פעילה משנת 2013, בעלת שני סניפים, האחד ממוקם בנתניה והשני בראשון לציון (להלן: "סוכנות חומה" או "הסוכנות").

2. הסוכנות הינה בבעלות מר יחזקאל יוסף (להלן: "חזי") ומר אליהו חנן (להלן: "אלי").

3. הנתבעת והתובעת שכנגד, גב' אילנה סוטו (להלן: "אילנה"), בת 25 במועד הגשת התביעה, הועסקה בסוכנות חומה בסניף נתניה, החל מיום 22.2.2017 ועד 8.4.2018. כפי שיפורט בהמשך, אילנה ניהלה את סניף נתניה ותואר תפקידה היה "מנהלת תחום אלמנטרי".

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 ראשיתו של הליך זה בבקשה למתן סעד זמני שהוגשה על ידי סוכנות חומה נגד אילנה,
- 2 ביום 25.4.2018, במסגרתה התבקש בית הדין ליתן צווי מניעה זמניים ולהורות
- 3 לאילנה להימנע משימוש או ניצול של רשימת לקוחות, שלפי הנטען הייתה שייכת
- 4 לסוכנות זו, ומהווה לשיטתה סוד מסחרי ונלקחה לטענתה על ידי אילנה, שלא כדין,
- 5 בסמוך למועד ההתפטרות שלה.
- 6
- 7 5. כפי שפורט בבקשה למתן סעד הזמני וכן בהמשך בכתב התביעה, בחודש מרץ 2018
- 8 אילנה הודיעה על התפטרות. הודעה בכתב נמסרה על כך שבוע לפני חג פסח, ביום
- 9 25.3.2018, והיא הייתה אמורה לסיים לעבוד בפועל ביום 1.30.4.2018¹.
- 10
- 11 6. לאחר חג הפסח, ביום 8.4.2018, הודיעה הסוכנות לאילנה כי היא מוותרת על עבודתה
- 12 בפועל במהלך יתרת תקופת ההודעה המוקדמת.
- 13
- 14 7. לטענת סוכנות חומה, בו ביום, 8.4.2018, התברר כי אילנה לקחה ספר בו מצוי מידע
- 15 בדבר פרטי לקוחות של הסוכנות וכן מועדים לחידוש הפוליסות שלהם, דבר שעורר
- 16 חשש בליבם של הבעלים של הסוכנות כי אילנה לקחה את הספר על מנת להעתיק
- 17 אותו.²
- 18
- 19 8. לטענת הסוכנות, נוכח החשש כאמור ולאחר בדיקה איתרו במערכת ניהול הלקוחות
- 20 של הסוכנות, כי במהלך חודש מרץ 2018 ואף בטרם התפטרה החלה אילנה להעביר
- 21 באמצעות מיילים מידע של לקוחות הסוכנות שעתידים לחדש את הפוליסה שלהם
- 22 לסוכנות ביטוח מתחרה (בשם "פיינס פלוס") אשר בפועל הפיקה פוליסות עבור
- 23 לקוחות אלה.³
- 24
- 25 9. לפי הנטען, גם לאחר שגישתה של אילנה למחשבי סוכנות חומה נחסמה, בשעת לילה
- 26 מאוחרת ביום 11.4.2018 וכן בשעות הבוקר של יום 12.4.2018, אילנה פרצה למערכת
- 27 של הסוכנות דרך שם משתמש וסיסמה של עובדת אחרת של הסוכנות בשם ליזה
- 28 סעדיה, ושלחה מהמייל של ליזה לחשבון אי מייל פרטי שאינו ידוע, מיילים עם פרטי
- 29 לקוחות שצריך לחדש להם את הפוליסות במועדים שונים.⁴

¹ כאמור במייל של אילנה, נספח א' לבקשה למתן צו מניעה זמני (ולכתב התביעה).

² לתמיכה צורפה התכתבות ווטסאפ בין אלי לבין אילנה מיום 8.4.2018, נספח ב' לבקשה למתן צו מניעה זמני (ולכתב התביעה).

³ כאמור בנספח ג' לבקשה למתן צו מניעה זמני (ולכתב התביעה).

⁴ כאמור בנספחים ד' ו-ה' לכתב התביעה שהוגש במועד הדיון בצו המניעה, ביום 1.5.2018.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

10. יוקדם ויצוין כי נוסף על האמור, סוכנות חומה טענה בכתב התביעה (שהוגש במועד הדיון בבקשה לסעד זמני) כי נודע לסוכנות דרך צדדים שלישיים עמם היא בקשר עסקי כי אילנה העבירה לקוחות נוספים לסוכנות מתחרה נוספת אחרת - "WE2" סוכנות לביטוח" במהלך חודשים 3/18 - 4/18⁵.

11. סוכנות חומה טענה כי אילנה הפרה התחייבות לשמירה על סודיות בהתאם להסכם הסודיות מיום 25.6.2017⁶ וכן עשתה שימוש שלא כדין בסודות מסחריים, שעה שבטרם סיימה תפקידה, העבירה לקוחות מסוכנות חומה לסוכנות ביטוח אחרת ופעלה במטרה לרוקן את מאגר הלקוחות של סוכנות חומה ולהעביר אותו לידיה.

12. מנגד אילנה טענה כי פעלה כדין ולא גזלה סודות מסחריים.⁷ אילנה טענה כי הבקשה לסעד זמני הוגשה תוך הסתרה של מידע בנוגע לסכסוך בין הסוכנות לבין ה"ה מיכאל בן לולו (להלן: "מיכאל") ודוד דיין (להלן: "דוד"), באמצעותם גויסה לעבוד בסוכנות חומה.

13. אילנה טענה כי דוד ומיכאל התקשרו עם אלי וחזי (בעלי סוכנות חומה) בהתקשרות במסגרתה הפנו דוד ומיכאל לסוכנות חומה לקוחות צרפתיים והתחלקו עם הסוכנות בהכנסות בגין אותם לקוחות. זאת עד חודש ינואר 2018, מועד בו החליטו הצדדים (חזי, אלי דוד ומיכאל) - להיפרד.

14. אילנה טענה כי בחודש מרץ 2018, נאמר לה על ידי דוד ומיכאל כי לא ימשיכו לעבוד עם חזי ואלי וביקשו ממנה לא לחדש את הביטוחים ללקוחות הצרפתיים וכי יורו לה למי להעביר את הפרטים של אותם לקוחות על מנת לחדש את הפוליסות.

15. לטענתה, היא לא העבירה או עשתה שימוש בפרטי לקוחות אלא בהתאם לבקשה של דוד ומיכאל, להם היו שייכים הלקוחות הצרפתיים.

⁵ כאמור בנספחים ו' ו-ז' לכתב התביעה.

⁶ צורף כנספח ה' לבקשה למתן צו מניעה זמני (נספח ח' לכתב התביעה).

⁷ כאמור בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני מיום 30.4.2018.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

16. זאת ועוד, אילנה טענה כי עת הודיעה על כוונתה להתפטר היא הודיעה לאלי וחזי כי היא תמשיך לטפל בלקוחות יוצאי צרפת אשר הגיעו באמצעותה (טרם החלה לעבוד בסוכנות חומה). מעבר לכך טענה כי בכל הנוגע ללקוחות אחרים של הסוכנות – לא התכוונה לטפל ואינה מטפלת.

17. ביום 1.5.2018 התקיים דיון במעמד הצדדים והם הגיעו להסכמה שניתן לה תוקף של החלטה, כדלקמן:

"מבלי להודות בכל חבות ובכל טענה של מי מהצדדים ותוך שמירה על מלוא טענותינו ומבלי שהדבר יהווה תקדים כלשהו, הגענו להסכמה עקרונית בהתאם למתווה שהוצע ע"י ביה"ד כדלקמן:

א. הנתבעת מתחייבת שלא לפנות באופן יזום למי מלקוחות התובעת (לקוחות שבשנים 2017-2018 הייתה להם פוליסת ביטוח פעילה) בהתאם לרשימת לקוחות שתוצג בפני הנתבעת ובא כוחה בתוך 7 ימים מהיום וזאת עד ליום 1/6/19. הנתבעת תחתום על גבי רשימת הלקוחות והמסמך המקורי ישמר בידיהן הנאמנות של באי כוח התובעת.

ב. ככל שהנתבעת תהא סבורה כי אחד מהלקוחות או יותר אינם מהווים משום לקוח של התובעת, יהיה על התובעת להציג בפני הנתבעת צילום פוליסה של אותו לקוח בתוך 7 ימים ממועד מתן ההודעה כאמור.

ג. למען הסר ספק אין באמור כדי לגרוע מזכותה של הנתבעת לטפל בלקוח של התובעת אשר יפנה אליה מיוזמתו."

התביעה והתביעה שכנגד ועיקרי טענות הצדדים:

18. במקביל להליך בסעד הזמני, ביום 1.5.2018, הוגשה על ידי סוכנות חומה התביעה מושא פסק דין זה במסגרתה נתבעים סעדים כספיים והצהרתיים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

בכלל זה סוכנות חומה עתרה לתשלום פיצוי ממוני בגין עמלות שהפסידה ותפסיד, לטענתה, בהווה ובעתיד עקב המעשים הנטענים של אילנה (על סך כולל של 216,641 ₪), פיצוי מוסכם בהתאם להסכם הסודיות (על סך 250,000 ₪) בגין הפרת חובת הסודיות ופיצוי ללא הוכחת נזק כאמור בחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999 (על סך 100,000 ₪) (יכונה להלן: "חוק עוולות מסחריות").⁸ נוסף על האמור, בית הדין נתבקש ליתן סעדים הצהרתיים – בכלל זה איסור על אילנה לעשות שימוש במידע העסקי והמסחרי המצוי בידיה; איסור לגלות מידע עסקי ומסחרי הקשור לסוכנות, לרבות לגבי לקוחותיה וסודותיה המסחריים, לצדדים שלישיים (ביניהם, "WE2 סוכנות לביטוח" ו-"פייננס פלוס" וכל סוכנות ביטוח אחרת) וכן להורות לאילנה לפרט את שמות הלקוחות אליהם פנתה בעצמה או באמצעות צדדים שלישיים.

19. ביום 17.6.2018 הגישה אילנה כתב הגנה בו הכחישה כי נטלה לקוחות של הסוכנות וחזרה על טענותיה כאמור בתגובה לבקשה למתן הסעד הזמני כי לא העבירה או עשתה שימוש בפרטי לקוחות אלא בהתאם לבקשה של דוד ומיכאל, להם היו שייכים הלקוחות הצרפתיים וכן כי הייתה זכאית עם סיום ההעסקה שלה לקחת לקוחות שלה. זאת ועוד, אילנה טענה כי לא מדובר במידע המהווה "סוד מסחרי" וכי מטרת התביעה היא להלך אימים הן עליה ועל דוד ומיכאל וכן על מנת למנוע את עזיבתם.⁹

20. במקביל אילנה הגישה תביעה שכנגד בה תבעה סעדים כספיים בגין תקופת ההעסקה שלה, בכלל זה פיצוי בגין אי מתן הודעה בדבר תנאי העסקה (5,000 ₪), הפרשי שכר ועמלות בגין חודש 3/2018 (בסך 11,000 ₪), הפרשי עמלות בגין ביטוחי בריאות ועמלות בגובה אחוז מכלל מחזור המכירות של סניף נתניה (בסך 10,000 ₪), הפרשות לפנסיה (בסך 6,656 ₪), גמול עבור עבודה בשעות נוספות שלא שולמו (בסך 49,115 ₪), דמי הבראה (בסך 378 ₪) וכן פיצוי בגין לשון הרע ועוגמת נפש עקב פרסומים שהופצו נגדה לפיהם היא גונבת לקוחות או כי טיפלה בלקוחות באופן רשלני כאמור במקרים שיפורטו בהמשך (פיצוי בסך 50,000 ₪).

⁸ כתב התביעה הוגש במסגרת תיק נפרד אחר סע"ש 48-05-18 שבהמשך בהתאם להחלטה מיום 9.10.2018 אוחד עם תיק סע"ש 45633-04-18 (במסגרתו ניתן צו המניעה הזמני).

⁹ כאמור בסעיפים 14-15 לסיכומים של אילנה. אכן בדיעבד התברר כי מיכאל המשיך לעבוד עם הסוכנות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

21. הסוכנות הגישה כתב הגנה בתביעה שכנגד והכחישה כי לא ניתן לאילנה הסכם העסקה. זאת ועוד, נטען כי היא הועסקה במשרת אמון ועל כן לא הייתה זכאית לתשלום בעבור גמול שעות נוספות. עוד נטען כי היא לא הייתה זכאית לעמלות מכלל מחזור המכירות של הסניף וכי במהלך תקופת ההעסקה שלה שולמו לה מלוא העמלות. ביחס לתביעה לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, נטען כי יש לדחותה, מאחר שעל הפרסומים הנטענים חלות ההגנות בהתאם לסעיף 15(2)-(3) וכן סעיף 15(7) לחוק.

22. על מנת שלא להאריך בדברים ונוכח מורכבות הטענות נתייחס ביתר פירוט לטענות הצדדים בתביעה העיקרית ובתביעה שכנגד במסגרת הדיון וההכרעה בהן.

23. יצוין כי לאחר הגשת התביעה שכנגד שולם לאילנה שכר חודש 3/2018¹⁰ וכן שולמו לה ההפרשות לפנסיה (גמל ופיצויים).¹¹ משכך פסק הדין יתייחס אך ורק ליתר הרכיבים שנתבעו כאמור לעיל.

העדויות בתיק

24. מטעם סוכנות חומה העידו: אלי, חזי, דוד ומיכאל שזומנו למתן עדות, וכן מר משה אטל מקסים (שהעיד רק לאחר שניתן צו הבאה). תצהיר של גב' ליזה סעדיה נמשך מהתיק עקב אי התייצבות שלה כאמור בהחלטה בדיון ביום 1.12.2021.

25. אילנה העידה מטעמה וכן לבקשתה זומנה לעדות גב' שרה אלון (להלן – שרה).

דיון והכרעה

26. נקדים ונציין, כי לאחר שנתנו דעתנו לטענותיו של כל צד ולתשתית הראייתית שהונחה לפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי דין התביעה העיקרית להתקבל בחלקה וכן כי גם דין התביעה שכנגד להתקבל בחלקה. להלן ננמק ונפרט. תחילה נתייחס לתביעה העיקרית בדבר גזל סוד מסחרי.

¹⁰ כפי שנמסר על ידי הצדדים בישיבת קדם המשפט הראשונה שהתקיימה ביום 7.10.2018, עמ' 2, ש' 17-18.
¹¹ כאמור בסעיף 121ג' לסיכומים מטעם אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

המסגרת הנורמטיבית על קצה המזלג:

27. בהתאם לסעיף 6(א) לחוק עוולות מסחריות, סעיף 6(א) "לא יגזול אדם סוד מסחרי של אחר".

28. "סוד מסחרי" או "סוד" מוגדר בסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות כך:

"מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי כדין בנקל על ידי אחרים, אשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחריו, ובלבד שבעליו נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו".

29. על פי הפסיקה, על המעסיק מוטל הנטל להוכיח קיומו של "סוד מסחרי" (כאמור בבר"ע 61084-05-18 דורון דניאלי - י. שבי שיווק מזון בע"מ (6.6.2018), סעיף 12 לפסק הדין).

30. בכל הנוגע ל"רשימת לקוחות", בהתאם להלכה הפסוקה רשימת כזאת עשויה להיות סוד מסחרי, אך אין מקום לקביעה גורפת אלא לבחינתו של כל מקרה בהתאם לנסיבותיו, תוך איזון האינטרסים של העובד, המעסיק והציבור (כאמור בע"ע (ארצי) 80-08 דאטה פול בע"מ – יניב טכנולוגיות מדיה בע"מ (7.10.2010), סעיף 29 לפסק הדין (להלן: "פסק הדין בעניין דאטה פול")).

31. זאת ועוד, לא כל רשימה של לקוחות מהווה סוד מסחרי. כאמור בפסק הדין בעניין דאטה פול (סעיף 29 לפסק הדין):

"על מנת שרשימת לקוחות תהווה סוד מסחרי, צריך להיות בה מידע המעניק יתרון מסחרי לבעליו, מידע סודי ולא נגיש לציבור, כמו גם מידע שיצירתו כרוכה בהשקעת מאמץ, זמן וממון. רשימת לקוחות יכול ותהיה בגדר סוד מסחרי כאשר מדובר בלקוחות ממשיים או בלקוחות קבועים, ולא בלקוחות שאת שמותיהם ניתן לדלות, למשל, מספר הטלפונים, כאשר מדובר במקרים בהם דרוש מאמץ מיוחד להשיג את הרשימה וכאשר יוכח כי יש ערך מוסף כלשהו בקבלת הרשימה מן המוכן"

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

32. בע"ע (ארצי) 164/99 דן פרומר - רדגארד בע"מ, פד"ע לד 294 (1999), נפסק גם כי :

"סוד מסחרי' אינו מילת קסם. על מעסיק הטוען לקיומו של 'סוד מסחרי' להוכיח את קיומו. היינו, עליו לתאר ולפרט מהו הסוד. אין להסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של 'סוד', כפי שאירע במקרה דנן, אלא יש להצביע לדוגמה על תוכנה, פורמולה, נוסחה מסוימת, רשימת לקוחות מסוימת, תהליך מסוים וכו'. במסגרת הוכחת ה'סוד המסחרי' על המעסיק הקודם להוכיח גם את היקפו ואת הזמן שעליו להיות בגדר 'סוד'. יתרה מזו, על המעסיק הקודם להוכיח, כי מדובר ב'סוד' וכי הוא נקט באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד המסחרי, כגון: חשיפתו בפני עובדים הזקוקים לו לצורך עבודתם ואי-חשיפתו לעובדים אחרים או שמירת החומר במקום מוגן" (סעיף 25 לפסק הדין של כב' הנשיא בדימוס ס' אדלר)

33. זאת ועוד, בהתאם לפסיקה "הסוד יכול להיות גלוי או ידוע לעובדים המתעסקים בו ואף על פי כן, להישאר סודי כלפי זרים היכולים להשיגו רק בקשיים מסוימים. סודיות הסוד היא יחסית ואין צורך שיהיה סודי באופן מוחלט" (כאמור בע"א 3156/98 יצחק בן ישי נ' אלכס ויינגרטן פ"ד נה(1) 939, עמ' 956 (יכונה להלן: "פסק דין בן ישי")).

34. סעיף 6(ב) לחוק מגדיר גזל סוד מסחרי כאחד מאלה :

"(1) נטילת סוד מסחרי ללא הסכמת בעליו באמצעים פסולים, או שימוש בסוד על ידי הנוטל; לענין זה אין נפקא מינה אם הסוד ניטל מבעליו או מאדם אחר אשר הסוד המסחרי נמצא בידעו;
(2) שימוש בסוד מסחרי ללא הסכמת בעליו כאשר השימוש הוא בניגוד לחיוב חוזי או לחובת אמון, המוטלים על המשתמש כלפי בעל הסוד;
(3) ..."

"בעלים" מוגדר בסעיף 5 לחוק - "לרבות מי שסוד מסחרי נמצא בשליטתו כדין;"

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 "שימוש" מוגדר בסעיף 5 לחוק - "לרבות על ידי העברה לאחר".
- 2
- 3 35. על חובת האמון ותום הלב של עובד אנו למדים מהפסיקה. כאמור בבג"צ 1683/93 יבין
- 4 פלסט בע"מ ואח' - בית הדין הארצי לעבודה בירושלים ואח', פ"ד מז(4) 702, עמ'
- 5 707: "על עובד מוטלת חובה, הנגזרת מיחסי האמון שבינו לבין מעבידו והמעוגנת
- 6 בחוזה עם מעבידו ובצורך לבצע חוזה זה בתום-לב, לשמור על סודות עסקיים של
- 7 המעביד, לא לנצלם לצרכיו הוא או לצורכי זולתו ולא לגלותם אלא ברשות המעביד.
- 8 חובה זו מוטלת על העובד במשך קיומם של יחסי העבודה ואף לאחר סיומם, והיא
- 9 באה לסיומה רק כאשר הסוד העסקי חדל להיות סוד שלא מיוזמת העובד. קיומה
- 10 של חובה זו אינו מותנה בקיום הוראה מפורשת בחוזה העבודה".
- 11
- 12 36. למעלה מהנדרש יצוין כי לפי סעיף 7 לחוק עוולות מסחריות לא יהיה אדם אחראי בשל
- 13 גזל סוד מסחרי, בין השאר, אם "הידע הגלום בסוד המסחרי הגיע אליו במהלך
- 14 עבודתו אצל בעליו של הסוד המסחרי וידע זה הפך לחלק מכישוריו המקצועיים
- 15 הכלליים". אך בתיק זה לא נדרשנו לכך.
- 16
- 17 37. הפרת ההוראות כאמור מהווה עוולה לפי פקודת הנזיקין (כאמור בסעיף 11 לחוק
- 18 עוולות מסחריות) ובית הדין מוסמך "על פי בקשת התובע, לפסוק לו, לכל עוולה,
- 19 פיצויים בלא הוכחת נזק, בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים" (כאמור
- 20 בסעיף 13(א) לחוק עוולות מסחריות).
- 21
- 22 38. בהליך שלפנינו מונחות לפתחנו מספר שאלות מרכזיות:
- 23 האחת, האם "רשימת הלקוחות" של הסוכנות מהווה "סוד מסחרי" או "מידע סודי"?
- 24 השנייה, מי "הבעלים" של "רשימת הלקוחות" מושא התביעה דנן? האם מדובר
- 25 בלקוחות של הסוכנות או בלקוחות של דוד ומיכאל או בלקוחות של אילנה?
- 26 השלישית, האם אילנה פעלה כדין עת נטלה את "הספר הוורוד" בו מפורטת רשימת
- 27 לקוחות או עת העבירה פרטי לקוחות ומסמכים הנוגעים להם לצדדים שלישיים (בכלל
- 28 זה, סוכנויות ביטוח מתחרות)? האם הייתה רשאית להעביר את פרטי הלקוחות
- 29 והמסמכים לאותם צדדים שלישיים? האם הייתה רשאית להיכנס למייל של עובדת
- 30 אחרת ולהעביר למייל פרטי אחר פרטי לקוחות ומסמכים הקשורים אליהם? או שמא
- 31 מדובר בגזל סוד מסחרי כאמור בסעיף 6 לחוק עוולות מסחריות או הפרה של הסכם
- 32 הסודיות עליו חתמה (ככל שהוא תקף)?

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

הרביעית, ככל שיקבע כי מדובר בגזל סוד מסחרי (לפי חוק עוולות מסחריות) או יקבע כי אילנה הפרה את חובת הסודיות (בהתאם להסכם הסודיות או הדין) האם סוכנות חומה זכאית לסעדים הכספיים וההצהרתיים שנתבעו על ידה?

39. להלן ננתח וננישם את המבחנים שנקבעו כאמור בחוק ובפסיקה לעניין גזל סוד מסחרי. אולם תחילה נתייחס גם למחלוקות העובדתיות בתיק.

השתלשלות העניינים כפי שהיא עולה ממארג הראיות והעדויות בתביעה העיקרית:

40. אלי וחזי הם הבעלים של סוכנות חומה. במסגרת ניהול העסקים שלהם בשנים 2015-2016, ועוד בטרם החלה אילנה לעבוד בסוכנות, התקשרו אלי וחזי עם מיכאל ודוד אותם הם מכנים "משווקי לידים".¹²

41. לתיק לא הוגש ההסכם שנערך בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד, אך מהעדויות עולה כי היה ביניהם הסכם בדבר שיתוף פעולה עסקי במסגרתו הפנו מיכאל ודוד לסוכנות חומה לקוחות להם מכרו סוגי ביטוח שונים ובתמורה אלי וחזי שילמו למיכאל ודוד עמלות.¹³

42. דוד ומיכאל הפנו לסוכנות חומה לקוחות צרפתיים.¹⁴

43. לטענת אלי וחזי, במהלך התקשרות זו נוצר קשר חברי בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד והם הציעו לאלי וחזי להעסיק את אילנה - אותה הכירו דוד ומיכאל קודם לכן.¹⁵

¹² כאמור בסעיף 3 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019 וכן בעדות של אלי בעמ' 14, ש' 8-9 לפרו'.
¹³ כאמור בעדות אלי בעמ' 14, ש' 11-4 לפרו'; וכן בעדות דוד: "אני מביא להם לקוחות והם משלמים עמלה על לקוח שאני מביא" (עמ' 74, ש' 1 לפרו'); וכן בעדות מיכאל, בעמ' 79, ש' 30 לפרו' ובעמ' 80, ש' 31-32 לפרו'.
גם שרה אישרה בעדות שלה כי "קודם כל מיכאל ודוד הם אנשים שהם מפנים, אוקיי? זאת אומרת שיש להם קשרים עם אנשים מסוימים, הם נותנים שירותים בביטוח בצרפת, אוקיי? ואז יש להם קהל לקוחות, שעל הביטוחים בארץ הם מפנים" (כאמור בעמ' 94, ש' 22-25 לפרו'). זאת ועוד, שרה העידה בהמשך כי לדוד ומיכאל אין סוכנות ביטוח משלהם אלא הם מפנים לקוחות ועובדים בשיתוף פעולה (עמ' 107, ש' 11-18).
יוער כי בדיון אישר אלי כי היה קיים הסכם בין הסוכנות לדוד ומיכאל אולם הוא לא נחתם, אך לשיטתו הוא מחייב (עמ' 21-22 לפרו'). ב"כ של אילנה התנגדה כי ההסכם שהוצג יוגש לתיק מאחר שהוא לא הוצג קודם לכן, חרף בקשות גילוי מסמכים בתיק (כאמור בעמ' 22, ש' 17-24 לפרו').
¹⁴ כאמור בחקירה הראשית של דוד, בעמ' 73, ש' 32-34 לפרו'.
¹⁵ כאמור בסעיף 3 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

44. ואכן אילנה החלה לעבוד בסוכנות החל מיום 22.2.2017 בסניף נתניה (תחילה ברח' רמז ובהמשך בכיכר העצמאות), סניף שהיה תחת ניהולה. מספר חודשים לאחר מכן הועסקו בו גם שתי פקידות – ליוז סעדיה וסינטיה פיטוסי. אילנה אינה סוכנת ביטוח ואין לה רישיון לעסוק בביטוח.
45. יצוין כי טרם החלה לעבוד בסוכנות חומה עבדה אצל סוכן ביטוח אחר - ראובן שם טוב. לטענת אילנה, למרות גילה הצעיר, היא בעלת קשרים רבים והיכרות יוצאת דופן עם קהילת היהודים יוצאי צרפת. לאור זה התבקשה לעבוד בסוכנות חומה ולהעביר את לקוחותיה לסוכנות זו.
46. לטענת אילנה, במסגרת המשא ומתן על תנאי ההעסקה שלה הועברה לה טיוטת הסכם והיא דרשה לתקן אותה מאחר, שלטענתה, ההסכם לא היה מקובל עליה **"היות והלקוחות שלה הם שלה"** כדבריה. לטענתה, חזי ואלי הבטיחו לתקן את ההסכם והיא אמרה להם שהיא סומכת עליהם – אולם היא לא קיבלה מאז הסכם או הודעה לעובד.¹⁶
47. יוקדם ויצוין כי טענת אילנה כי דרשה להוסיף בהסכם ההעסקה את האמירה כי **"הלקוחות שלה, הם שלה"** – לא נתמכה בעדות של מי מהעדים האחרים ומשעה שלא הוצג הסכם ההעסקה או טיוטה שלו, לא ניתן לקבוע כי אכן סוכם כאמור.¹⁷
48. עם זאת, הוכח כי עוד בחודש ינואר 2017, טרם החלה לעבוד בסוכנות חומה, הביאה עמה אילנה **"לקוחות משלה"**. כך בכתב ההגנה שכנגד לא הכחישה הסוכנות את האמור בכתב התביעה שכנגד כי כבר בחודש ינואר 2017 הודיעה אילנה לחזי כי היא רוצה כבר להעביר לקוחות חדשים שלה אשר עדיין לא נקלטו במערכת של המעסיק הקודם ובמילותיה המדויקות: **"רציתי לבוא השבוע להעביר את הלקוחות שלי"**.¹⁸ זאת ועוד, הסוכנות אינה מכחישה כי מיד באותו יום ניתנה גם לאילנה סיסמה וגישה למערכת העבודה של סוכנות חומה (מערכת "באפי") **"כדי שתוכל להכניס את**

¹⁶ כאמור בסעיפים 14-18 לכתב ההגנה וכן כאמור בסעיפים 44-47 לתצהיר שלה מיום 6.12.2020.

¹⁷ כפי שיפורט גם בהמשך, הסוכנות טענה כי בין הצדדים קיים הסכם מחייב, אך לא הצליחה לאתר אותו בגלל אילנה שהייתה אמורה לתייק אותו בסניף בנתניה ולא עשתה זאת (כאמור בסעיף 21 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד וכן בסעיף 9 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021). מנגד, לטענת אילנה, לא נחתם הסכם העסקה מחייב ולא היה באפשרותה להציג גם טיוטה שלו מאחר שהטיוטה נשלחה למייל שלה בעבודה ומשהגישה שלה לאותו מייל נחסמה, אין לה אפשרות להציג אותו (כאמור בעדות שלה, בעמ' 149, ש' 24-12 לפרו').

¹⁸ כאמור בכתובת ווטסאפ בין אילנה לבין חזי, בנספח ח' לתצהיר עדות ראשית של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 **הלקוחות החדשים שלה** וכי החלה לעשות כן ביום 24.1.2017, למרות שסיימה לעבוד
2 אצל ראובן שם טוב רק בסוף חודש ינואר 2017.¹⁹
3
4 49. יצוין בהקשר זה כי מספר חודשים לאחר שהחלה לעבוד בסוכנות, ביום 19.10.2017,
5 פנתה אילנה לאלי וכתבה לו שהמעסיק הקודם שלה (סוכן הביטוח ראובן שם טוב)
6 רוצה לתבוע אותה על כך שהלקוחות שהביאה לו אז "**באו אלינו**" (קרי, עברו לסוכנות
7 חומה). אלי השיב לה כי המעסיק הקודם "**לא יכול לתבוע. אין לך חוזה איתו על**
8 **הלקוחות שבאים אחרייך...את לא סוכנת שלוקחת לו חח. את עובדת שבזכות**
9 **העבודה והאהבה של הלקוחות אלייך הם מתעקשים לבוא אלייך. היי רגועה נשמה.**
10 **ואם את הבאת אותם!!!! הוא יכול לחפש!!!! הם שלך !!! לא שלו !!! את הבאת**
11 **אותם !!! צריך לתבוע אותו על לשון הרע**".²⁰ אילנה טוענת כי נוכח האמור לא ברור
12 כיצד העזה סוכנות חומה להגיש את הבקשה לצו מניעה זמני וכן התביעה כנגדה.
13 משמע, לטענתה, אם אלי סבר כי היא רשאית להעביר לקוחות שלה מהמעסיק הקודם
14 הייתה רשאית לעשות כן גם ביחס למה שהיא מכנה "הלקוחות שלה" בסוכנות
15 חומה.²¹
16 מנגד, סוכנות חומה טוענת כי דברים אלו הוצאו מהקשרם וכי כוונת אלי הייתה
17 שבמידה שהלקוחות מתקשרים אליה ורוצים שרק היא תטפל בהם אין באמור פסול
18 והמעסיק הקודם שלה לא יכול לבוא אליה בטענות. כפי שאף נכתב לה שם "**אין לך**
19 **חוזה איתו על הלקוחות שבאים אחרייך**". זאת להבדיל ממצב שבו אילנה פנתה
20 ללקוחות באופן יזום.²²
21
22 50. במהלך העבודה שלה טיפלה אילנה הן בלקוחות הצרפתיים והן בלקוחות אחרים של
23 סוכנות חומה.²³
24
25
26

¹⁹ כאמור בסעיפים 17-21 לכתב התביעה שכנגד וכן סעיף 22 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד. ראו גם סעיפים 46-51 לתצהיר עדות ראשית של אילנה ונספח ח' שצורף לו.

²⁰ כאמור בסעיף 25 לכתב ההגנה וכן בתכתובת הווסטאפ שצורפה כנספח ט' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.
²¹ יוער כי לא ברור מגרסת אילנה האם הלקוחות שהעבירה לסוכנות היו לקוחות חדשים שטרם נקלטו במערכת של המעסיק הקודם כפי שטענה בכתב התביעה שכנגד (סעיפים 17-18) או שמא מדובר בלקוחות שהיו כבר במערכת של המעסיק הקודם שלה, כפי המשתמע מתכתובת הווסטאפ. זאת ועוד, לא הוצגה על ידי אילנה רשימה כלשהי של "הלקוחות שלה".

²² כאמור בסעיף 23 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד.

²³ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 115, ש' 5-6 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

51. בחודש יוני 2017 חתמו אילנה וכן יתר העובדות בסניף על הסכם סודיות, לפיו, במקרה של הפרה של חובת הסודיות של "מידע סודי" (בכלל זה, פרטי לקוחות), יש לשלם פיצוי מוסכם בגובה 250,000 ₪.²⁴ כפי שיפורט בהמשך, אילנה טוענת כי מדובר בהסכם חסר תוקף מאחר שנחתם תחת לחץ ומבלי שניתן לה הסבר לגבי האמור בו.

52. במהלך חודש ינואר 2018 התעורר סכסוך כספי בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד בגין עמלות של ה"לידים" שהועברו לסוכנות חומה על ידי דוד ומיכאל. מיכאל העיד כי הייתה מחלוקת לגבי העמלות להם הוא ודוד היו זכאים עקב אי הסכמה לגבי זהות הלקוחות שדוד ומיכאל הפנו לסוכנות.²⁵ עקב כך סוכם כי הלקוחות שבאו מההפניות של מיכאל ודוד יחודשו בהדרגה בסוכנות אחרת שעמה הם רצו לעבוד.²⁶

53. יוער, כי סוכנות חומה לא ציינה עובדה זו בבקשה לצו מניעה זמני וגם לא בכתב התביעה. רק לאחר שאילנה התייחסה לאמור הודתה גם הסוכנות כי אכן היה סכסוך שכזה. כאמור בתצהיר המשותף מטעם אלי וחזי:²⁷

"במהלך חודש ינואר 2018, התעורר סכסוך כספי בינינו לבין מיכאל ודוד בגין עמלות של הלידים שהועברו אלינו על ידם...כאשר באנו להתחשבן עם מיכאל ודוד היו חוסרים רבים ולכן פרץ הסכסוך ובשל כך, סיכמנו כי הלקוחות שבאו מהלידים שלהם יחודשו בהדרגה בסוכנות אחרת שעמה הם רצו לעבוד"

54. כפי שעולה מהעדויות, בחודש ינואר 2018 היו אלו דוד ומיכאל (ולא אלי וחזי) שעדכנו את אילנה לגבי הסכסוך הכספי בינם לבין סוכנות חומה. דוד העיד בעדות ראשית כי הוא ומיכאל אמרו לה "אל תחדשי אותם, לפני שתחדשי או תתקשרי תגידי לנו כי אנחנו יש לנו סכסוך עם "חומה" ולא רוצים לחדש את הפוליסות שם".²⁸ ובהמשך העיד "הלקוחות שלנו לא לחדש, לוקחים אותם בחזרה, נמצא סוכן אחר".²⁹ גם מיכאל

²⁴ נספח ח' לכתב התביעה.

²⁵ כאמור בעדות של מיכאל בעמ' 82, ש' 11-16 לפרו'.

²⁶ כאמור בסעיף 6 לתצהיר המשותף של חזי ואלי מיום 10.1.2019 וכן בסעיפים 13-15 לתצהיר עדות ראשית של אילנה. ²⁷ סעיף 6 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019. לטענת הסוכנות, המחלוקת נבעה מכך שאילנה רשמה את הלקוחות שהופנו על ידי מיכאל ודוד לעצמה וקיבלה בגינם עמלות וכאשר באו להתחשבן עם מיכאל ודוד היו חוסרים רבים ועקב כך פרץ הסכסוך (כאמור בסעיף 6 לתצהיר שלהם). מנגד, אילנה מכחישה כי הסכסוך ביניהם נגרם באשמתה ולטענתה, מעולם לא שמעה טענה זו קודם לכן (כאמור בסעיף 14 לתצהיר עדות ראשית של אילנה).

²⁸ כאמור בחקירה הראשית של דוד בעמ' 74, ש' 21-22 לפרו'. גם אילנה העידה כי היא עודכנה על ידי דוד ומיכאל כי הם יותר לא עובדים עם אלי וחזי, כאמור בעמ' 121, ש' 9-10 לפרו'.

²⁹ כאמור בחקירה הנגדית של דוד, בעמ' 76, ש' 33-34 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- העיד כי ביקש מאילנה לא לחדש את הפוליסות שכן בשלב הזה עוד לא ידע לאן
הלקוחות יועברו.³⁰
55. נוסף על כך, כפי שעולה מעדות שרה, שותפה בסוכנות ביטוח "פייננס פלוס", בחודשים
ינואר-פברואר 2018 שוחחו עמה מיכאל ודוד על אפשרות שהם ושרה יפתחו סניף
בנתניה והם יסכמו עם סוכנות חומה שהמקום הקיים בנתניה, אותו ניהלה אילנה,
יישאר לרשותם (מאחר שדוד ומיכאל הם אלה שמצאו את הסניף).³¹ כמו-כן, סוכם
בין דוד ומיכאל לבין שרה כי הם יפנו לה לקוחות שלהם שהיו מטופלים בסוכנות חומה
וצריך לחדש להם פוליסה.³²
56. דוד ומיכאל הכירו לשרה את אילנה, עמה היא נפגשה בסוף חודש פברואר 2018. בשלב
הזה אילנה כבר החליטה לעזוב את העבודה בסוכנות חומה (כאמור בעדותה של שרה)
ובפגישה עם שרה הן שוחחו על כך שהיא תעבוד במשרד אליו שרה תפנה אותה.³³ ואכן
בסמוך לאחר סיום עבודתה בסוכנות חומה אילנה החלה לעבוד ב"WE2 סוכנות
לביטוח" – סוכנות בבעלות בעלה של שרה בה שרה פועלת גם כסוכנות משנה.
57. בחודש מרץ 2018 אילנה הודיעה על התפטרות, לטענתה, עקב לחץ מתמשך בעבודה.³⁴
הודעה בכתב נמסרה על כך שבוע לפני חג פסח, ביום 25.3.2018, והיא הייתה אמורה
לסיים לעבוד בפועל ביום 30.4.2018.³⁵
58. אולם לאחר חג הפסח, ביום 8.4.2018, הודיעה הסוכנות לאילנה כי היא מוותרת על
עבודתה בפועל במהלך יתרת תקופת ההודעה המוקדמת.

³⁰ כאמור בחקירה הנגדית של מיכאל, בעמ' 87, ש' 25-26 לפרו'.
³¹ כאמור בחקירה הנגדית של גב' שרה אלון בעמ' 95, ש' 12-5 וכן בעמ' 96, ש' 3-1 ושי' 19-7 לפרו'.
³² כאמור בסעיפים 5-7 לתצהיר של שרה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה בבקשה לצו המניעה הזמני.
³³ כאמור בחקירה הנגדית של שרה בעמ' 95, ש' 14-1 לפרו'; וכן בחקירה של דוד בעמ' 78, ש' 23-18.
³⁴ אילנה הדגישה כי ההתפטרות הייתה ללא קשר לסכסוך הכספי בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד אלא כאמור מחמת לחץ
מתמשך אשר הופעל עליה והפנתה בהקשר זה גם להתכתבות קודמת מחודש נובמבר 2017 (כאמור בסעיפים 22-25 לתצהיר
שלה מיום 6.12.2020 וכן נספח ג' שצורף לו).
³⁵ כאמור במייל של אילנה, נספח א' לבקשה למתן צו מניעה זמני (ולכתב התביעה). אילנה העידה כי הודיעה בעל פה על
ההתפטרות שבועיים בטרם הודיעה על כך בכתב, כאמור בעדות שלה בעמ' 117, ש' 6-4 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

59. לטענת הסוכנות, מאותו מועד התברר לסוכנות חומה כי אילנה גולה סודות מסחריים – רשימת הלקוחות של הסוכנות וכן מסמכים הנוגעים להם, וכי פעלה בניגוד להסכם הסודיות וחובות האמון כעובדת של הסוכנות וזאת במספר הזדמנויות שונות, כמפורט להלן.

בעקבות האמור הוגשה גם ביום 25.4.2018 בקשה לצו מניעה זמני כמתואר בפתח פסק הדין.

אירוע ראשון: נטילת רשימת הלקוחות – המכונה "הספר הוורוד"

60. כאמור ביום 8.4.2018, היום בו הודע לאילנה כי הסוכנות מוותרת על עבודתה בפועל, התברר לאלי וחזי כי אילנה לקחה ספר בו מצוי מידע בדבר פרטי לקוחות של הסוכנות וכן מועדים לחידוש הפוליסות שלהם, דבר שעורר חשש בליבם של הבעלים של הסוכנות כי אילנה לקחה את הספר על מנת להעתיק אותו.³⁶

61. בתכתובת ווטסאפ בין אלי לאילנה מאותו יום (8.4.2018) אילנה הודתה כי לקחה את הספר. כפי העולה מכתב התביעה, הספר הוחזר לסוכנות בחלוף מספר שעות בעקבות דרישת חזי ואלי מאת אילנה.³⁷

62. בין הצדדים נטושה מחלוקת באשר לתוכן רשימת הלקוחות בספר, המכונה גם "הספר הוורוד" (יכונה להלן: "הספר" או "הספר הוורוד") –

לטענת אלי וחזי הספר כלל את כלל שמות הלקוחות של הסוכנות (צרפתים ואחרים) וכן מידע רגיש נוסף (בכלל זה מועדים שיש לבצע להם חידושים לפוליסות) – מידע, שלטענתם, נצבר מיום הקמת החברה באמצעות עבודה קשה.³⁸

מנגד, לטענת אילנה מדובר אך ורק בשמות ופרטים של לקוחות צרפתיים (שלה ושל מיכאל ודוד) וכי רשימה זו נערכה בנוסף ובמקביל לפרטים שדווחו במערכת של סוכנות חומה (מערכת בה היו מצויים גם פרטים נוספים).³⁹ לטענתה, רשימה זו נערכה על מנת שאפשר יהיה לבדוק את ההתחשבות מול מיכאל ודוד והיא כללה רק את פרטי הלקוחות הצרפתיים - שם לקוח, רכב או דירה ומתי מסתיימת הפוליסה.⁴⁰

³⁶ לתמיכה צורפה התכתבות ווטסאפ בין אלי לבין אילנה מיום 8.4.2018, נספח ב' לכתב התביעה.

³⁷ בכתב התביעה צוין כי הוחזר רק בחלוף כ-4 שעות (כאמור בסעיף 39 לכתב התביעה). ראו גם התכתובת בין אילנה לאלי מאותו יום, נספח ב' לכתב התביעה.

³⁸ כאמור בסעיפים 8-10 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019. בכתב התביעה נטען כי מדובר ברשימה של 800 לקוחות (סעיף 39 לכתב התביעה).

³⁹ כאמור בסעיפים 50-52 וכן סעיף 67 לכתב ההגנה.

⁴⁰ כאמור בסעיף 50 לכתב ההגנה וכן בסעיפים 28-32 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

63. בעדות שלה בבית הדין אילנה העידה כי הצורך בעריכת "הספר הוורוד" התעורר
מאחר שהתקשתה לעבוד עם קובץ אקסל בו הסוכנות ניהלה את רשימת הלקוחות
שלה:⁴¹

"ש: ותגיד מה זה הספר הורוד?"

ת: ספר הורוד זה כמו שאמרתי לך מההתחלה, שאלי וחזי הם עשו
קובץ אקסל, שהם רצו שהכל יהיה באקסל, וכשאני הגעתי לעבוד
אמרתי להם אני ואקסל לא חברים טובים בכלל, תנו לי לעבוד דרך
השיטה שהייתי עובדת אצל הסוכן הקודם. לרשום את הלקוח, מתי
התחילה הפוליסה ומתי הסתיים בשביל שנדע לדעת את החידושים
אבל ממילא בסוף שליזה באה היא רשמה את הכל בקובץ אקסל אז
ככה שאין כלום כמעט בספר הורוד הזה"

כלומר, הרישום בספר הוורוד נועד להחליף את הרישום בדוח אקסל לצורך מעקב
חידוש פוליסות וכך היה לפחות עד אשר ליה החלה לעבוד בסוכנות (מספר חודשים
לאחר מכן) והעבירה את הפרטים לדוח אקסל. יוער כי גרסה זו אינה עולה בקנה אחד
עם האמור בתצהיר של אילנה כי דאגה לרשום שם רק את שמות הלקוחות הצרפתיים
להבדיל משמות כלל הלקוחות שצריך לחדש להם את הפוליסה.⁴²

64. מכל מקום, משלא הוגש לתיק ה"ספר הוורוד" לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי האם
הספר כלל אך ורק התייחסות למה שאילנה מכנה ה"לקוחות הצרפתיים" או כלל
לקוחות הסוכנות ואילו פרטים פורטו בו.

65. עם זאת, אין חולק ולו מעדותה של אילנה כי ה"ספר הוורוד" מבוסס על פרטים
המצויים במערכת של סוכנות חומה (בקובץ אקסל) וכי הוא כלל רשימת לקוחות
ובכלל זה – שמות הלקוחות, סוג הפוליסה בה הם מבוטחים (רכב או דירה) ומועד
סיום הפוליסה (לפיו, ניתן לדעת באיזה מועד יש לחדש את הפוליסה). לפי עדותה,
לפחות עד הרגע שבו הועסקה הפקידה הנוספת (ליזה), ספר זה בא במקום התייעוד של
פרטי הלקוחות במערכת של הסוכנות (בקובץ האקסל).

⁴¹ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 141, ש' 11-17 לפרו'; כן ראו עדותה בעניין זה בעמ' 142, ש' 25-14 וכן בעמ' 123 לפרו'.
עדותה של אילנה תומכת בגרסת הסוכנות בעניין כי הסוכנות ניהלה רשימת לקוחות סודית באמצעות טבלת אקסל וכי
הספר הוורוד נערך אך ורק בגלל קושי של אילנה לעבוד עם אקסל (כאמור בסעיף 9 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד).
⁴² כאמור בסעיפים 28-32 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

66. כאמור לעיל, על מנת שרשימת לקוחות תהווה סוד מסחרי, צריך להיות בה מידע המעניק יתרון מסחרי לבעליו, מידע סודי ולא נגיש לציבור, כמו גם מידע שיצירתו כרוכה בהשקעת מאמץ, זמן וממון. זאת ועוד, על המעסיק לנקוט אמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד המסחרי (כאמור בציטוט דלעיל מתוך פסק דין דאטה פול וסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות).
67. במקרה דנן, מקובלת עלינו טענת הסוכנות כי המידע שהיה מצוי ב"ספר הוורוד" עולה כדי "סוד מסחרי" משמדובר ברשימת לקוחות שאינה נגישה לכלל הציבור ואינה ניתנת לגילוי בנקל. יצירת הרשימה הייתה כרוכה בהשקעה של מאמץ, זמן וממון. גם אם נלך לשיטת אילנה כי הרשימה כללה רק שמות של לקוחות צרפתיים שלה ושל דוד ומיכאל (ולא של כלל לקוחות הסוכנות) הרי שמדובר בלקוחות שהסוכנות שילמה לדוד ומיכאל עמלות עבור ההפניה שלהם אליה וכן שילמה לאילנה שכר ועמלות על מנת שזו תשווק ותשיג לה לקוחות. זאת ועוד, ככל שמדובר אך ורק בלקוחות צרפתיים (ועניין זה לא הוברר במלואו), הרי שגם לשיטת אילנה מדובר בנתח שוק ייחודי אשר בזכות הקשרים שלה באותו שוק היא גויסה גם לעבוד בסוכנות.⁴³
68. זאת ועוד, מידע זה יש בו כדי להעניק יתרון מסחרי לבעליו, שכן בהתבסס על רשימה זו ניתן היה לפנות ללקוחות קיימים ממשיים על מנת שיחדשו את הפוליסות שלהם באמצעות הסוכנות, דבר שהיה מזכה אותה בעמלה מתוך הפרמיות המשולמות.
69. לטענת אילנה, פרטי הלקוחות אינם סודיים לאור העובדה כי מנהלי הסוכנות והעובדים שלה, העבירו צילומים של פרטי הלקוחות וכן מסמכים הנוגעים להם (רישיונות רכב, רישיונות נהיגה, פוליסות ביטוח ועוד) באמצעות אפליקציית ווטסאפ ומידע זה מצוי עד היום ברשותה עקב כך. משמע, המעסיק לא נקט באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת המידע ועל כן, לטענתה, אין מדובר במידע סודי.⁴⁴ בעניין זה אין אנו מקבלים את טענת אילנה. כאמור לעיל, "הסוד יכול להיות גלוי או ידוע לעובדים המתעסקים בו ואף על פי כן, להישאר סודי כלפי זרים היכולים להשיגו רק בקשיים מסוימים..." (פסק דין בן ישי, עמ' 956). במקרה דנן, רשימת הלקוחות והמסמכים הנוגעים להם הייתה חשופה בפני אילנה (כמנהלת הסניף) ויתר עובדות המשרד, לצרכי העבודה שלהן, ולא בפני צדדים שלישיים. אילנה ויתר העובדות הוחתמו על הסכמי סודיות לפיהם הן אינן רשאיות לעשות שימוש במידע הסודי המצוי

⁴³ כאמור בסעיף 5 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

⁴⁴ כאמור בסעיף 52 לכתב ההגנה וכן סעיף 15 לסיכומים של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 במאגרי המידע של המעסיק אלא לצורך מתן השירותים ללקוחות בזמן ההעסקה. ועל
- 2 פי עדות אילנה, השימוש ב"ספר הוורוד", לא היה נוצר אלמלא הקושי שלה לעבוד עם
- 3 קובץ האקסל שהיה שמור במערכות המחשוב של הסוכנות.⁴⁵
- 4
- 5 70. ואכן נראה כי עיקר המחלוקת בתיק אינה נוגעת לשאלה האם מדובר ב"סוד מסחרי"
- 6 או לא אלא מי היו ה"בעלים" של אותה רשימה. במילים אחרות, למי היו שייכים
- 7 אותם לקוחות (כלשון אילנה).
- 8
- 9 71. אילנה הצהירה בתצהיר שנתנה לתמיכה בתגובה לצו המניעה כי לקחה את "הספר
- 10 הוורוד" בו ביום שבו אלי הורה לה לקום וללכת, קרי, ביום שבו חדלה לעבוד בסוכנות
- 11 - 46.8.4.2018.
- 12
- 13 72. כפי שעולה מתכתובת הוויטסאפ שנערכה בזמן אמת, ביום 8.4.2018, אילנה טענה כי
- 14 לקחה את ה"ספר הוורוד" על מנת "לסדר אותו", במילותיה שלה:⁴⁷ **"...אני רק**
- 15 **סידרתי אותו!!! אתה עד עכשיו לא היה אנפת לך ממנו חוץ מהדוח הוא יהיה**
- 16 **משרד!! מתי שאסיים אין לך דאגה אין לי מה לעשות איתו... שום עברה פלילית כולה**
- 17 **ספר עם לקוחות אין לי לאן לברוח עם זה זה בשבילה עשיתי את זה!!! היה רשום**
- 18 **בצרפתית".** לא ברור לשם מה הייתה זקוקה ל"ספר הוורוד" ומדוע היה צריך לסדר
- 19 אותו ביום שהיא כבר אינה נדרשת להתייצב לעבודה.
- 20
- 21 73. בניגוד לאמור, בתצהיר שלה טענה אילנה כי לקחה את ה"ספר הוורוד" מאחר
- 22 ש"רשמתי בה את הפרטים בהתאם למה שאמרתי לו כשהתפטרתי".⁴⁸
- 23
- 24 74. בכך התייחסה, לטענתה, כי כאשר הודיעה בחודש מרץ 2018 על כוונתה להתפטר ציינה
- 25 בפני חזי כי תמשיך לטפל בלקוחות הצרפתיים שלה בכל מקרה ובנוגע לכל שאר
- 26 הלקוחות, במידה שיפנו אליה, תפנה לסוכנות חומה.⁴⁹ לטענתה, חזי אמר לה באותה
- 27 שיחה (במרץ 2018) שלפי דעתו זה לא נכון להעביר לקוחות מסוכנות לסוכנות ואילנה

⁴⁵ כאמור, בין השאר, בסעיפים 1-2 ו-4-5 להסכם הסודיות, שצורף כנספח ח' לכתב התביעה. דברים אלו נאמרים רק בהקשר של הקביעה בדבר נקיטת המעסיק באמצעים סבירים על מנת להבטיח שמירת המידע הסודי והיות הרשימה "סוד מסחרי", זאת מבלי לקבוע מסמרות בדבר התוקף המחייב של הסכם הסודיות.

⁴⁶ כאמור בסעיף 30 לתצהיר של אילנה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה למתן צו מניעה זמני.

⁴⁷ נספח ב' לכתב התביעה.

⁴⁸ כאמור בסעיף 30 לתצהיר של אילנה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני וכן בסעיף 54 לכתב ההגנה.

⁴⁹ כאמור בסעיף 22 לתצהיר של אילנה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני ובסעיף 44 לכתב ההגנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 אמרה לו שזו בעיה שלה ולא שלו.⁵⁰ אולם "סיכום" זה, שכביכול חזי הסכים כי היא
2 תיקח איתה את "הלקוחות שלה" לא הוכח.
- 3
- 4 75. נהפוך הוא, אלי כתב לאילנה באופן מפורש באותה תכתובת ווטסאפ מיום 8.4.2020,
5 בהמשך להודעה שלה כי היא מסדרת את "הספר הוורוד", "לא אילנה. עכשיו הספר
6 חוזר למשרד. זה קניין רוחני של חומה. עברה פלילית להוציא חומר של החברה
7 מהמשרד. מה זה לא איכפת לי ??? עכשיו הוא חוזר. דוח וספר זה אותו דבר. לא
8 קיבלת רשות. להוציא ספר. זה כמו להוציא דוח". משמע, אלי ציין באופן מפורש כי
9 היא אינה רשאית לקחת את רשימת הלקוחות.
- 10
- 11 76. אילנה לא טענה באותה תכתובת מיום 8.4.2018 כי היא רשאית לקחת פרטי לקוחות
12 שלה (ושל דוד ומיכאל), כפי שסוכם עמה עת התפטרה כטענתה. בדיעבד, טענה כי רק
13 עקב הלחץ לא כתבה לאלי בצורה מפורשת כי מדובר בלקוחות שלה (ושל דוד ומיכאל)
14 וכי אין לו כל זכות למנוע ממנה לאסוף את כל פרטיהם במרוכז.⁵¹
- 15
- 16 77. אולם גם בימים שלאחר מכן לא פנתה לאלי וחזי וטענה כי מדובר בלקוחות שלה
17 וביקשה לקבל את שמותיהם והמסמכים שלהם. תחת האמור וכפי שיפורט בהמשך,
18 לאחר שנאלצה להשיב את "הספר הוורוד" ביום 8.4.2018, ימים בודדים לאחר מכן,
19 ביום 11.4.2018 וביום 12.4.2018, באישון לילה ולפנות בוקר, אילנה פעלה להעברת
20 רשימת הלקוחות למייל פרטי אחר, על ידי חדירה למערכות של הסוכנות באמצעות
21 מייל של עובדת אחרת (בשם ליזה), וזאת מאחורי הגב של אלי וחזי וללא ידיעתם
22 (לאחר שנחסמה הגישה שלה למערכות אלו). ברי כי לו הייתה קיימת הסכמה מפורשת
23 כי היא רשאית לקחת "לקוחות שלה", כטענתה, כל שהיה נדרש ממנה הוא לפנות לאלי
24 וחזי ולדרוש האמור, אולם לא כך פעלה אילנה.
- 25
- 26 78. להשלמת התמונה יצוין בהקשר זה כי אילנה טענה כי גם עת התקבלה לעבודה
27 בסוכנות חומה דרשה כי יתוקן הסכם ההעסקה כך שיצוין כי הלקוחות שתביא שייכים
28 לה. אך למרות שהובטח לה כי יבוצע התיקון בהסכם ההעסקה, לא קיבלה הסכם
29 מתוקן.⁵² כפי שהעידה גם בעלת סוכנות פיננס פלוס, שרה: "עובדת אין לו לקוחות שלו,

⁵⁰ כאמור בסעיף 22 לתצהיר של אילנה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני ובסעיף 44 לכתב ההגנה.

⁵¹ כאמור בסעיף 41 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

⁵² כאמור בסעיפים 46-47 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

עובד מהסוכנות, לקוחות שייכים לסוכנות".⁵³ על כן, כאמור לעיל, בהיעדר ראיה או עדות אחרת נוספת לתמיכה בגרסה של אילנה לא שוכנענו כי כך סוכם.

79. זאת ועוד, יוער כי גם הסתמכות אילנה על ההתכתבות שלה עם אלי מיום 19.10.2017 בנוגע לאיום של המעסיק הקודם (סוכן הביטוח ראובן שם טוב) בהגשת תביעה נגדה עקב טענה בדבר גזל לקוחות (שצוטטה לעיל), אין בה כדי לתמוך בטענתה, שכביכול הייתה רשאית ביום 8.4.2018 להוציא רשימת לקוחות נטענת "שלה".⁵⁴ באותה תכתובת אלי ציין כי "אין לך חוזה איתו על הלקוחות שבאים אחרייך". משמע, ניתן להבין מדבריו כי ככל שלקוחות פונים אליה מיזמתם אין מניעה כי תטפל בהם. זאת להבדיל ממצב שבו אילנה פונה ללקוחות באופן יזום, והסוכנות טענה כי אכן לכך הייתה הכוונה.⁵⁵

זאת ועוד, ברי כי לא די באותה התכתבות שנערכה במהלך יחסי העבודה כדי להצדיק את נטילת "הספר הוורוד". מחובת אילנה היה להציג הסכמה והרשאה מפורשת מצד המעסיק שלה (סוכנות חומה) לקחת "לקוחות שלה", לרבות רשימת שמות מסודרת ומוסכמת, במועד סיום ההעסקה, דבר שלא הוכח.

80. זאת ועוד, אילנה לא הוכיחה כי הייתה רשאית לקחת רשימה של לקוחות של "דוד ומיכאל" (וכאמור לטענתה, הספר הוורוד הכיל גם לקוחות שלהם).

81. בעניין זה יצוין כי לא נעלם מעיני בית הדין כי רק לאחר שאילנה הוכיחה כי היה סכסוך בין אלי וחזי לבין דוד ומיכאל, בעקבותיו הוסכם כי דוד ומיכאל יהיו רשאים לקחת את הלקוחות שלהם לסוכנות אחרת, הודו אלי וחזי בקיומו של סכסוך כאמור והסכמה עקרונית כאמור, בחודש ינואר 2018.

82. עם זאת, כפי שיפורט בהמשך, משעה שאילנה ידעה כי קיימת מחלוקת לגבי זהות הלקוחות של דוד ומיכאל ובהיעדר חלוקה ברורה של רשימת הלקוחות, לא הייתה רשאית לעשות דין עצמי ולקחת את ה"ספר הוורוד" (שלא נטען גם כי נדרשה על ידי דוד ומיכאל לקחת אותו).

⁵³ כאמור בחקירה הנגדית של שרה, בעמ' 110, ש' 25 לפר'.

⁵⁴ הכוונה להתכתבות שצורפה כנספח ט' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

⁵⁵ כאמור בסעיף 23 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

83. כפי שטוענת הסוכנות, מחובת אילנה היה ליידע את המעסיק שלה (הסוכנות) כי נטלה את הרשימה המהווה "סוד מסחרי", גם אם מדובר בלקוחות שהופנו לסוכנות על ידי אילנה, מיכאל ודוד ובזכותם נערכו לאותם לקוחות פוליסות ביטוח באמצעות הסוכנות, ולבקש את הסכמתה.

אירוע שני: משלוח מיילים עם פרטי לקוחות ומסמכים הקשורים לביטוחים שלהם בחודש מרץ 2018 לסוכנות הביטוח המתחרה "פייננס פלוס"

84. לטענת הסוכנות, נוכח החשש כי אילנה לקחה את "הספר הוורוד" על מנת להעתיק את רשימת הלקוחות, ולאחר בדיקה איתרו במערכת ניהול הלקוחות של הסוכנות, כי במהלך חודש מרץ 2018, בטרם סיימה לעבוד, החלה אילנה להעביר לסוכנות ביטוח מתחרה, בשם "פייננס פלוס", מידע לגבי לקוחות הסוכנות שעתידיים לחדש את הפוליסה שלהם, כל זאת מאחורי גבם ומבלי ליידע את אלי וחזי.⁵⁶

85. לתמיכה בטענה כאמור הציגה הסוכנות תכתובת מיילים בין אילנה לבין גב' מירי משה מסוכנות "פייננס פלוס" מחודש מרץ 2018.⁵⁷ בכתב התביעה צוין כי מדובר בכ-19 לקוחות.⁵⁸

86. כפי העולה מאותה תכתובת – אילנה העבירה לסוכנות הביטוח "פייננס פלוס" במהלך חודש מרץ 2018 (החל מיום 6.3.2018) פרטי לקוחות וכן מסמכים נוספים (בכלל זה, פוליסות, רישיונות נהיגה, רישיונות רכב, צילומי תעודות זהות, עבר ביטוחי, מסמכי הוראת קבע מהבנק ועוד).⁵⁹

⁵⁶ כאמור בסעיפים 6, 10-11 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019. יוער כי בתצהירים המשלימים של חזי ואלי מיום 1.6.2021 (סעיף 39 לאותם תצהירים) וכן בסיכומים מטעמה טענה הסוכנות כי אילנה החלה להעביר לקוחות לסוכנות הביטוח "פייננס פלוס" כבר ביום 26.10.2017. אולם, כפי שציין ב"כ אילנה בדיון ביום 1.12.2021, מדובר בטענה שנטענה לראשונה במסגרת התצהירים המשלימים, הגם שהתצהירים היו אמורים להתייחס אך ורק לתביעה שכנגד, ועל כן מדובר בהרחבת חזית אסורה (כטענתה בעמ' 9, ש' 13-16 לפרו').

⁵⁷ נספח ג' לכתב התביעה.

⁵⁸ סעיף 12 לכתב התביעה.

⁵⁹ נספח ג' לכתב התביעה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

87. בעוד שלטענת הסוכנות אילנה העבירה לקוחות אלו ללא ידיעתם ומאחורי גבם וכי מבחינת הסוכנות כל הלקוחות היו לקוחות שלהם – ללא קשר למוצא שלהם (צרפתי או אחר), אילנה טענה מנגד כי בחודש מרץ 2018 מיכאל שלח לה רשימה של חודש מרץ של לקוחות שהוא ביקש להעביר לסוכנות הביטוח "פייננס פלוס" בניהולה של שרה, כחלק מהחלוקה עליה סוכם עם אלי וחזי. בהתאם לכך אילנה העבירה מסמכים בסיסיים של חלק מהלקוחות הצרפתיים של מיכאל ודוד לאן שהתבקשה. לטענתה, הדבר נעשה בהתאם להוראות של מיכאל ודוד, במיילים ובשרת של הסוכנות, באופן גלוי לחלוטין. לטענתה, לא זו אף זו, שרה אף ביקרה במשרד בנתניה ונפגשה עמה בעת שליזה הייתה במשרד.⁶⁰ כמו כן, דוד אף אמר לה שמנהלי סוכנות הביטוח אמרו לו "לקחת את הלקוחות שלהם למקום אחר" (כלשונה).

88. בעניין זה אכן התרשמנו מהראיות והעדויות כי לפחות ביחס לחלק מהלקוחות שהופנו לשרה, אילנה פעלה בהתאם להנחיית מיכאל ודוד.

89. כאמור דוד ומיכאל היו משווקי לידים ובהתאם להסכם שיתוף הפעולה העסקי הפנו לסוכנות לקוחות בגינם קיבלו עמלות. משמע, הייתה הבחנה בין לקוחות של הסוכנות ללקוחות של דוד ומיכאל, וזאת לפחות לצורך התחשבות בגין עמלות.⁶¹

90. כאמור לעיל, אין חולק גם כי בחודש ינואר 2018 פרץ סכסוך כספי, בעקבותיו סוכם בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד כי "הלקוחות שבאו מהלידים שלהם" של דוד ומיכאל – א.ש. [יחודשו בהדרגה בסוכנות אחרת שעמה הם רצו לעבוד].⁶²

⁶⁰ כאמור בסעיפים 18-20 לתצהיר אילנה וכן המסרון מיום 6.3.2018 (נספח ב' לתצהיר אילנה בתגובה לבקשה לצו המניעה).

⁶¹ כאמור בין השאר, בסעיף 4 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד, שם צוין כי: "לכל אורך תקופת עבודתה מנהלי הנתבעת היו המעסיקים הישירים שלה ובמסגרת עבודתה היא טיפלה בלקוחותיהם של דוד ומיכאל כמו שטיפלה בכל שאר לקוחות הנתבעת" (ההדגשה הוספה); כן ראו תכתובת מייל בין מיכאל ואלי מיום 16.1.2018 בה צוין כך: "תגידו אתם רציניים ???? גיא פרג שלכם ???? אני עושה לכם חישוב עמלות על מה ששלכם בלבד. לפי המיילים ששלחת לי השנה" (נספח א' לתצהיר אילנה מיום 6.12.2020); כן ראו המיילים שנשלחו על ידי מיכאל למנהלי הסוכנות בהמשך לאמור בתאריכים שונים - 16.1.2018, 25.1.2018, 30.1.2018, 27.2.2018, בהם פורטו שמות לקוחות של מיכאל שנעשה להם חידוש (נספח ד' לתצהיר אילנה).

⁶² כאמור בסעיף 6 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

91. בעדות שלו אלי תחילה טען כי לא היה סיכום כאמור, אך בהמשך לאחר שעומת עם
האמור בתצהיר שלו, אישר כי דוד ומיכאל יכולים לעשות עם הלקוחות שהם הביאו
92. "מה שהם רוצים".⁶³ דברים אלו עולים גם מהודעה שאלו שלח למיכאל בינואר 2018
בה צוין כך "אני עושה לכם חישוב עמלות על מה ששלכם בלבד. לפי המיילים
ששלחת לי השנה. (2017*) ולפי החידושים שהיו. מעבר לזה בואו נפרד יפה
בחיבוק".⁶⁴
92. ההסכמה העקרונית בדבר העברה הדרגתית של הלקוחות של דוד ומיכאל לסוכנות
אחרת אושרה גם על ידי חזי בחקירה שלו⁶⁵ וכן על ידי מיכאל שהעיד: "...בסוף אלי
אמר 'תיקח את הלקוחות שלך'".⁶⁶
93. חזי אישר גם כי ככל שהיו פונים אליו, דוד ומיכאל היו רשאים לקבל העתק של
המסמכים הנוגעים ללקוחות לצורך העברה מסודרת לסוכנות אחרת.⁶⁷
94. גם עדותה של שרה, תומכת באמור, כמפורט להלן.⁶⁸ שרה הצהירה כי היא מכירה מזה
שנים רבות את מיכאל ודוד וכי מיכאל הוא גם לקוח שלה. על פי עדותה, ביום
16.1.2018, אמר לה מיכאל כי הוא מפסיק לעבוד עם סוכנות חומה וכי הוא מבקש
שהיא תטפל בלקוחות שלו, אשר רובם ככולם יהודים יוצאי צרפת. בהתאם לכך, כבר
ביום 18.1.2018, דוד ומיכאל שלחו לה פרטים של הלקוחות וביקשו שתטפל בהם והיא
החלה לקבל 'טפטופים' של לקוחות (כלשונה).
בסוף חודש פברואר 2018 פנה אליה מיכאל ואמר שהוא רוצה שהיא תטפל בכל
החידושים של הלקוחות שלו שהיו מטופלים אצל סוכנות חומה. לטענתה, לשאלתה,
הוא ענה לה שהכל סוכם עם הסוכנות וכי הוא יושב עם מנהל הסוכנות ועבר אתו על
כל רשימות הלקוחות שלו ושהוא לוקח את הרשימות.
בהמשך לכך בסוף חודש פברואר היא נפגשה עם מיכאל ודוד בנתניה ולאחר מכן ניגשה
איתם להכיר את אילנה ולראות את הסניף, שכן מיכאל אמר לה שהוא זה שמצא את
הסניף בזמנו וייתכן שיסכם עם הסוכנות שהמקום יישאר לרשותו בהמשך. כאמור

⁶³ כאמור בעמ' 29, ש' 30-35, עמ' 30, ש' 1-35 לפרו'.

⁶⁴ כאמור בנספח א' לתצהיר של אילנה - הודעת הטקסט מיום 16.1.2018, וכן בעדות של אלי בעמ' 31, ש' 4-7 לפרו'.

⁶⁵ כאמור בעמ' 54, ש' 25-35 לפרו'.

⁶⁶ בעמ' 86, ש' 13 לפרו'.

⁶⁷ כאמור בעדות חזי בעמ' 55, ש' 23-28 לפרו'.

⁶⁸ כאמור בסעיפים 4-9 לתצהיר של שרה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 בעדות שלה בדיון נאמר לה: **"יש לנו לקוחות, יש לנו פקידה סופר טובה, בוא נפתח**
2 **סניף בנתניה"**.⁶⁹ באותה הזדמנות שרה ערכה לאילנה ראיון עבודה.⁷⁰

3
4 95. בהמשך לסיכום בדבר העברת לקוחות לטיפול שלה, שרה הציגה מסרון שנשלח אליה
5 מאת מיכאל ביום 6.3.2018 - רשימה של 22 לקוחות שהיה צריך לחדש להם את
6 הביטוח לחודש אפריל⁷¹ וכן מייל מאת מיכאל, מיום 7.3.2018, עם תיקי לקוחות
7 2018.⁷² באותו מסרון, מיום 6.3.2018, ציינה גב' שרה אלון:
8

9 **"22 inclus dans les 32 de Ilana?"**

10
11 בעדות שלה הסבירה שרה כי שאלה האם אותם 22 לקוחות המפורטים בהודעת
12 הטקסט הם חלק מ-32 חידושים של אותו חודש שמיכאל ביקש שתטפל בהם.⁷³

13
14 96. רשימת הלקוחות במסרון שנשלח לשרה מאת מיכאל, ביום 6.3.2018, זהה לרשימת
15 הלקוחות במסרון שאילנה קיבלה מאת מיכאל באותו יום ובאותה שעה (6.3.2018),
16 54:16) - מסרון בו צוין גם **"לחדש אותם chez sarah"**. קרי - חידוש פוליסות
17 הביטוח על ידי שרה.⁷⁴

18
19 97. שרה הצהירה כי ביקשה מאת מיכאל פרטים נוספים לגבי הלקוחות (כמו צילום רישיון
20 רכב, אישור היעדר תביעות וכו') והוא אמר לה לפנות לאילנה וציין שהוא הנחה את
21 אילנה להעביר לה כל מה שצריך.⁷⁵ כפי הנראה, בעקבות כך כבר ביום 6.3.2018 החלה
22 אילנה לשלוח לסוכנות "פייננס פלוס", פרטי לקוחות בצירוף מסמכים שונים - כאמור
23 במיילים שהוגשו לתיק על ידי סוכנות חומה.⁷⁶

⁶⁹ עדותה של שרה בעמ' 96, ש' 13-14 לפרו'.

⁷⁰ כפי העולה מהעדות של שרה בעמ' 95, ש' 14-5 לפרו'.

⁷¹ כאמור בעדות של שרה בעמ' 98, ש' 1 לפרו'.

⁷² נספחים א-ב' לתצהיר של שרה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני.

⁷³ כאמור בחקירה החוזרת של שרה בעמ' 110, ש' 35-31 לפרו' וכן בעמ' 111, ש' 11-1 לפרו'.

⁷⁴ המסרון מיום 6.3.2018 צורף כנספח ב' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

⁷⁵ כאמור בסעיף 11 לתצהיר של שרה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני.

⁷⁶ כאמור בנספח ג' לכתב התביעה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

98. מהשוואה בין רשימת הלקוחות במסרון מיום 6.3.2018⁷⁷ לבין רשימת הלקוחות להם
נשלחו מיילים על ידי אילנה לסוכנות "פייננס פלוס"⁷⁸ עולה כי לא קיימת חפיפה מלאה
(מחד, בשתי הרשימות מופיעים השמות אלון מיכאל, סולטן סבריה וסלם יהונתן.
מאידך, במסרון מיום 6.3.2018 לא מופיעים שאר השמות, ביניהם: קבילי גיל, חדד
מרים, סוני קלמנט זמי ועוד). משמע, מרבית הלקוחות שאילנה שלחה פרטים שלהם
במיילים לסוכנות "פייננס פלוס" (כאמור בנספח ג' לתביעה) אינם מופיעים במסרון
מיום 6.3.2018. לטענת סוכנות חומה, האמור מעיד כי אילנה העבירה מידע לגבי
לקוחות שאינם קשורים לדוד ומיכאל.⁷⁹
99. עם זאת, כאמור לעיל, הרשימה במסרון מיום 6.3.2018 אינה מהווה את הרשימה
המלאה. כפי ששרה העידה במסרון הזה היא שאלה האם אותם 22 לקוחות המפורטים
במסרון הם חלק מ-32 חידושים של אותו חודש שמיכאל ביקש ממנה לטפל בהם. כמו-
כן, כשנשאלה בחקירה חוזרת "האם ניתן להסיק מתוך ההודעה הזאת שיש עוד
לקוחות שלא מופיעים ברשימה הזאת", השיבה "מן הסתם כן".⁸⁰ זאת ועוד, בניגוד
לטענת סוכנות חומה, השם של סולטן סבריה כן מופיע במסרון מיום 6.3.2018.
100. זאת ועוד, אילנה הגישה לתיק מיילים של מיכאל שנשלחו אליה ולאלי וחזי,
במהלך חודשים ינואר – פברואר 2018, שכותרתם "חידושים ינואר מיכאל",
"חידושים פברואר מיכאל" וכן "חידושים מרץ מיכאל".⁸¹ במייל מיום 27.2.2018
כתוב "שימו לב לרשום בדוח מה של מיכאל ומה שלנו לסמן בדוח...".⁸² במיילים
הללו מפרט מיכאל חלק מהשמות שפורטו גם במסרון שהוא שלח לה ביום 6.3.2018
(ביניהם, גז יונתן, בונגרד ריצרד, מרציאנו אוראל ואלון מיכאל). זאת ועוד, חלק
מהשמות חופפים לשמות הלקוחות במיילים שאילנה שלחה לסוכנות "פייננס פלוס"
(ביניהם, גיל קבילי, אבאט גובאני וז'ון לוק).

⁷⁷ נספח א' לתצהיר של שרה מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני.

⁷⁸ נספח ג' לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.9.2019.

⁷⁹ כאמור בסעיפים 18-19 לסיכומי הסוכנות.

⁸⁰ כאמור בחקירה החוזרת של שרה בעמ' 111, ש' 14-16 לפרו'. גם אילנה העידה כי רשימת השמות במסרון מיום 6.3.2018 אינה הרשימה המלאה של הלקוחות של דוד ומיכאל שהועברה לה (כאמור בעדותה בעמ' 133, ש' 28-35 וכן בעמ' 134, ש' 2-4 לפרו').

⁸¹ נספחים ד'1-ד'4 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

⁸² נספח ד'5 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

101. זאת ועוד, מיכאל העיד בדיון בתשובה לשאלת בית הדין כי קבילי גיל, סולטן סבריינה, אלון מיכאל, אבאט ז'ון לוק הם לקוחות שלו ושל דוד. עם זאת, לא זכר לגבי שאר הלקוחות שבעניינם נשלח מייל לסוכנות פיינס פלוס.⁸³

102. הנה כי כן, מן האמור לעיל עולה כי פרטי הלקוחות והמסמכים שנשלחו לסוכנות "פיינס פלוס", במהלך חודש מרץ 2018, היו לפחות בחלקם לקוחות של דוד ומיכאל (או כך לפחות הבינה אילנה). כאמור לעיל, העברת הלקוחות לסוכנות אחרת נבעה מהסכסוך הכספי שפרץ בחודש ינואר 2018, וכדברי אלי, דוד ומיכאל היו רשאים לקחת את הלקוחות שלהם לסוכנות אחרת ולעשות איתם **"מה שהם רוצים"**.⁸⁴

103. עם זאת, אנו סבורים כפי שיפורט להלן, כי משעה שלא הייתה קיימת חלוקה ברורה של רשימת הלקוחות של הסוכנות אל מול רשימת הלקוחות של מיכאל ודוד (אותם הם היו רשאים לקחת ולהעביר לסוכנות אחרת), אילנה לא הייתה רשאית לפעול כפי שפעלה, מבלי ליידע מראש את אלי וחזי בעניין ומבלי לברר ולוודא מולם כי היא רשאית לעשות כן בתור עובדת של הסוכנות, גם אם הבינה כי כך סוכס, כטענתה.

104. אילנה ניסתה לטעון בסיכומים מטעמה כי הייתה חלוקה ברורה של הלקוחות בין הסוכנות לבין אלי וחזי ושלה.⁸⁵ אולם טענה זו עומדת בסתירה לעדות של אילנה עצמה אשר העידה כי ידעה כי מיכאל ודוד בסכסוך עם סוכנות חומה וכי קיימת אי הסכמה לגבי רשימת הלקוחות, כפי שהעידה:⁸⁶

"...הייתה לי פגישה עם מיכאל ודוד, ואני ושרה, בו מיכאל אמר לי 'אילנה אני בסכסוך מאוד עם "חומה", יש בעיה שהם לא רוצים להעביר לנו את הלקוחות. חלק כן, חלק הם מרמים, חלק לא..."

כאמור לעיל, מיכאל אף העיד כי הסיבה לפרוץ הסכסוך הכספי בינואר 2018 הייתה מחלוקת לגבי זהות הלקוחות שדוד ומיכאל הפנו לסוכנות חומה והיו זכאים לקבל בגינם עמלות.⁸⁷

⁸³ כאמור בעדות מיכאל בעמ' 91, ש' 1-27 לפרו'.
⁸⁴ כאמור בעדות אלי, בעמ' 29, ש' 30-29 וכן בעמ' 30, ש' 1-35 לפרו'.
⁸⁵ כאמור בסעיף 21 לסיכומים של אילנה.
⁸⁶ כאמור בחקירה הנגדית של אילנה בעמ' 136, ש' 32-30 לפרו'.
⁸⁷ כאמור בעדות של מיכאל, בעמ' 82, ש' 16-10 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

105. גם מעדותה של שרה עולה כי לא הוצג לה סיכום כלשהו בין דוד ומיכאל לבין סוכנות חומה אלא רק נאמר לה בעל פה על ידי מיכאל ודוד כי סוכם עם סוכנות חומה על חלוקת רשימת הלקוחות.⁸⁸ כפי שהעידה שרה "כל פעם שיש להם בעיה [הכוונה לדוד ומיכאל – המותב] הם שולחים לי [לקוחות – המותב]".⁸⁹
106. על כן, משעה שהסוכנות וכן דוד ומיכאל היו חלוקים לגבי אופן שיוך הלקוחות, ומשעה שאילנה הייתה מודעת לקיומו של סכסוך כספי כאמור, הרי שהיה עליה לשאול את המעסיק שלה (סוכנות חומה) האם היא רשאית לעשות כן ולא לפעול מבלי ליידע את אלי וחזי. דברים אלו יפים ונכונים בכל פעם שעובד מעביר פרטי לקוחות ומסמכים לגורם מתחרה, ובפרט שעה שאילנה ידעה על עצם קיומה של מחלוקת לגבי זהות הלקוחות והשיוך שלהם.
107. גם ניסיון אילנה להציג כי בביכול מדובר בחלוקה ברורה, לפיה, כלל הלקוחות הצרפתיים לא היו שייכים לסוכנות חומה או כי הוסכם כי כלל הלקוחות הצרפתיים יועברו לסוכנות אחרת, אין בה ממש. שכן, כפי שעולה מעדותה של אילנה נראה כי היא הפנתה לשרה לא רק לקוחות של "דוד ומיכאל" אלא גם לקוחות צרפתיים שלה. כך למשל, העידה כי גבי חדד מרים - אשר בעניינה שלחה מיילים לסוכנות "פיינס פלוס", החל מיום 25.3.2018, הייתה, לטענתה, לקוחה שלה.⁹⁰ וכאמור לעיל לא הוכח כי היא הייתה רשאית להעביר "לקוחות שלה" לסוכנות אחרת (להבדיל מ"לקוחות של מיכאל ודוד").
108. טענת סוכנות חומה כי העברת הפרטים והמסמכים לגבי שרה אלון נעשתה מבלי ליידע את אלי וחזי נתמכת בעדויות אחרות בתיק. כך דוד אישר בעדות שלו כי לא עדכנו את אלי וחזי שאילנה מעבירה מסמכים של לקוחות לפי בקשתם וכן לא אמרו לאילנה להודיע זאת לחזי ואלי.⁹¹ גם אלי העיד כי הוא לא נוהג להיכנס למיילים של עובדים שלו ולא בדק את המיילים של אילנה בזמן שעבדה.⁹²

⁸⁸ כאמור בעדות של שרה בעמ' 110, ש' 8-16 לפרו'.

⁸⁹ כאמור בחקירה הנגדית של שרה בעמ' 107, ש' 30 לפרו'.

⁹⁰ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 140, ש' 21-29; המיילים שנשלחו צורפו כנספח ג' לכתב התביעה – עמ' 6-15 לאותו נספח.

⁹¹ כאמור בחקירה החוזרת של דוד, בעמ' 79, ש' 9-16 לפרו'.

⁹² כאמור בעדות של אלי בעמ' 33, ש' 7-17 לפרו' וכן בעמ' 35, ש' 9-13 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

109. חזי העיד כי לא היה מודע לכך שנאמר לאילנה להעביר את הלקוחות לסוכנות פייננס פלוס.⁹³ זאת ועוד, חזי הכחיש כי דוד ומיכאל יכלו להורות לאילנה להעביר את הלקוחות לסוכנות אחרת.⁹⁴ בעניין זה העיד חזי כך:⁹⁵

"עו"ד עין-ים: טוב, אוקיי, ואם הם [דוד ומיכאל – המותב] היו אומרים לה, אוקיי? בהנחה שהם אמרו לה 'תעבירי' וראית גם את המסמכים. אז תסכים איתי שהיא מבחינתה, בקשה לגיטימית, נכון? היא יודעת שהם הלקוחות שלה, היא יודעת שאתם נפרדים, העד, מר יוסף: לנו לא. הלקוחות, הלקוחות הם לקוחות של 'חומה', אם מיכאל ודוד החליטו שיש לקוחות שהם רוצים להעביר למקום אחר, לגיטימי, זה בסדר, אבל אני רשאי קודם כל לדעת על, לקבל את הרשימה ולא בזמן שעובדת שלי שעובדת במשרד שלי, שאני משלם לה משכורת. היא עושה דין לעצמה ואני כביכול צריך לספק תשובות למה, למה אני עכשיו צריך להסביר את מה שאתה שואל" (ההדגשה הוספה)

משמע, בהיעדר רשימה מסודרת ומוסכמת של לקוחות שמיכאל ודוד היו רשאים להעביר וללא הרשאה מפורשת של מנהלי סוכנות חומה אילנה לא הייתה רשאית להעביר את הלקוחות לסוכנות אחרת. אם כי חזי הודה כי ככל שהייתה מגיעה פנייה ישירה מדוד ומיכאל סביר להניח כי היה מעביר להם את המסמכים שהועברו.⁹⁶ זאת ועוד, אילנה לא הייתה רשאית להעביר לקוחות נטענים שלה בהיעדר הרשאה.

110. האמור מתווסף לכך כי כפי העולה מעדותה של שרה, כבר בחודש פברואר 2018, עוד בטרם התפטרה, אילנה הייתה חלק מתכנית של דוד ומיכאל להעביר את הסניף כולו לסוכנות אחרת ועל כן היא ושרה גם נפגשו. במילים אחרות, אילנה נהגה כמי שהנאמנות שלה היא כלפי דוד ומיכאל (שאינם המעסיקים שלה) ולא כמי שחובת הנאמנות שלה היא כלפי המעסיק שלה (סוכנות חומה). בהמשך, כאמור לעיל, ביום 8.4.2018 אילנה נטלה גם את "הספר הוורוד" בו רשימת לקוחות ופרטים נוספים שלהם, וזאת מבלי ליידע את אלי וחזי. זאת ועוד, וכמפורט להלן, לאחר שהחזירה את

⁹³ כאמור בעדות חזי, בעמ' 56, ש' 26-33 לפרו'.
⁹⁴ כאמור בעדות חזי, בעמ' 59, ש' 13-19 לפרו'.
⁹⁵ כאמור בעדות חזי, בעמ' 59, ש' 22-29 לפרו'.
⁹⁶ כאמור בעדות של חזי, בעמ' 59, ש' 34-35 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

הספר ה"ורוד" ונחסמה הגישה שלה למיילים של סוכנות חומה היא נכנסה למערכת של סוכנות חומה ושלחה למייל עלום אחר פרטים לגבי לקוחות שייתכן שהופיעו באותו ספר ורוד.

אירוע שלישי: כניסה למייל של עובדת הסוכנות ליזה סעדיה ומשלוח פרטי לקוחות ומסמכים הקשורים אליהם לכתובת מייל פרטית בלילה שבין 11.4.2018 ל-12.4.2018

111. לטענת הסוכנות, לאחר שגישתה של אילנה למחשבי סוכנות חומה נחסמה, בשעת לילה מאוחרת ביום 11.4.2018 וכן לפנות בוקר של יום 12.4.2018, אילנה נכנסה למערכת של הסוכנות דרך שם משתמש וסיסמה של עובדת אחרת של הסוכנות בשם ליזה סעדיה (להלן: "ליזה"), ושלחה מיילים מהמייל של ליזה לחשבון אי מייל פרטי שאינו ידוע (sylviasassi123@gmail.com) עם פרטים של לקוחות נוספים שצריך לחדש להם את הפוליסות במועדים שונים⁹⁷ – כל זאת בהיעדר ידיעה של אלי וחזי ובהיעדר הרשאה.

112. לתמיכה צירפה סוכנות חומה את אותם מיילים מהם עולה כי אילנה אכן שלחה לאותה כתובת פרטים של לקוחות וגם מסמכים – פוליסות ביטוח, צילומי ת.ז., צילומי שיק, פרטי בנק ועוד. טרם הגשת הבקשה לצו מניעה זמני אותרו מיילים בנוגע לכ-7 לקוחות ולאחר מכן אותרו מיילים בנוגע ל-4 לקוחות נוספים, סה"כ – 11 לקוחות.⁹⁸

113. מנגד, אילנה הודתה כי אכן השתמשה בשם משתמש וסיסמה של עובדת אחרת (ליזה) של הסוכנות וכי שלחה את המיילים כאמור באישון לילה. עם זאת, טענה כי הדבר נעשה בידיעה של אלי ובהתאם להנחיות של מיכאל, כמפורט להלן.

114. אילנה טענה כי במהלך העבודה הרגיל היא הייתה נכנסת למייל של ליזה מאחר שליזה הייתה מסיימת לעבוד בשעה 15:00 ואכן אלי וחזי אישרו כי מתוקף התפקיד שלה ידעה את שם המשתמש והסיסמה של העובדים.⁹⁹

⁹⁷ כאמור בסעיפים 13-14 לכתב התביעה וכן נספחים ד' ו-ה' לכתב התביעה.

⁹⁸ כאמור בסעיפים 13-14 לכתב התביעה וכן נספחים ד' ו-ה' לכתב התביעה.

⁹⁹ כאמור בסעיף 12 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

115. אילנה טענה כי לאחר שהודיעה על התפטרותה הופתעה לגלות כי אינה יכולה להיכנס למערכת העבודה של הסוכנות - מערכת "באפי". בעקבות כך כתבה ביום 9.4.2018 לאלי כי אינה יכולה להיכנס וכי יש לה דברים פתוחים והיא מבקשת לפתוח לה את המערכת. בנוסף ציינה כי יש לקוח שצריך רישיון רכב באופן בהול. בתשובה השיב לה אלי שתדבר עם הבנות.¹⁰⁰ משמע, לטענתה, אלי ידע כי היא מבקשת להיכנס למערכת ולהוציא פרטים של הלקוחות הצרפתיים באופן מרוכז.
116. בתצהיר מטעמה, הוסיפה וטענה כי מעבר לכך, דוד ומיכאל ביקשו ממנה להעביר אליהם את כל המסמכים של הלקוחות הצרפתיים שלהם אשר הם העבירו למערכת של חומה.¹⁰¹ אלא שהיא נזכרה בבקשה זו רק למחרת, בזמן שהייתה אצל חברים ובשעה מאוחרת, ועל כן נכנסה למערכת באמצעות המייל של ליזה בשעה שנכנסה.¹⁰²
117. לפי האמור בתצהיר שלה, מכיוון שלא היה לה מייל פרטי משלה מיכאל פתח לה מייל חדש (sylviasassi123@gmail.com) והיא החלה להעביר אליו את פרטי הלקוחות הצרפתיים לפי סדר א'-ב' על מנת שתוכל להמשיך ולתת להם שירות, לו יפנו אליה. אילנה הספיקה להעביר רק חלק קטן מפרטי הלקוחות עקב השעה המאוחרת (רק עד ללקוחות ששםם מתחיל באות "ב").¹⁰³
118. למחרת, משקיבלה הודעה רועמת מליזה מדוע נכנסה למערכת באמצעות המייל שלה, נבהלה אילנה והכחישה זאת ולא המשיכה להעביר את פרטי הלקוחות הצרפתיים למרות שהייתה לה, לטענתה, זכות מלאה לעשות כן.¹⁰⁴
119. אילנה ציינה כי ייתכן שלא התנהלה בשקיפות הראויה והיה עליה לדרוש זאת במפורש ולא לתר מנציגי חומה, אולם אין זה מאיין את זכותה לקבל את פרטי לקוחותיה במרוכז או את מסמכי הלקוחות של דוד ומיכאל לבקשתם, ובוודאי שאין האמור מהווה בסיס לעילת התביעה נגדה.¹⁰⁵

¹⁰⁰ כפי שאכן עולה מתכתובת הוואטסאפ בין אילנה לבין אלי מיום 9.4.2018, נספח יא' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰¹ כאמור בסעיף 59 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰² כאמור בסעיף 61 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰³ כאמור בסעיפים 61-62 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰⁴ כאמור בסעיף 74 לכתב ההגנה ובסעיף 63 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰⁵ כאמור בסעיף 64 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

120. לטענתה, מדובר בלקוחות צרפתיים שלה ובלקוחות של מיכאל ודוד אשר ביקשו ממנה במפורש להעביר אותם לטיפול במסגרת אחרת. אילנה לא ביקשה להעביר לקוחות שאינם הלקוחות הצרפתיים ואף כאלו שפנו אליה הפנתה לנציגי חומה.¹⁰⁶
121. כפי שיפורט להלן, לא התרשמנו כי כטענת אילנה הייתה לה הרשאה מאת אלי לבצע את שהיא עשתה (קרי, להיכנס למייל של עובדת אחרת) ולשלוח פרטי לקוחות ומסמכים מתוך המערכת למייל פרטי עלום. זאת ועוד, אילנה לא הייתה רשאית לעשות כן, בהיעדר הרשאה מפורשת וברורה של המעסיק שלה (סוכנות חומה). ולהלן נפרט.
122. תחילה יצוין כי גרסת אילנה בנוגע לגורם שהורה לה לפתוח את המייל כאמור, לא הייתה עקבית. בעוד שבכתב ההגנה טענה כי היא "פתחה מייל חדש והחלה להעביר אליו את פרטי הלקוחות הצרפתיים..."¹⁰⁷, בתצהיר עדות ראשית שלה טענה כי מיכאל פתח מייל זה עבורה.¹⁰⁸
123. מהעדות של מיכאל בחקירה הנגדית לא היה ברור אם הוא אכן פתח לה מייל, כטענתה. אך בניגוד לטענתה כי העבירה את פרטי הלקוחות על פי הנחיה שלו, הרי שבעדות שלו מיכאל הכחיש כי הורה לה להעביר מסמכים לגבי לקוחות שלו, זאת מאחר שכפי שהעיד היו לו ברשותו מסמכים של הלקוחות שלו במייל שלו.¹⁰⁹
124. זאת ועוד, אילנה טענה בדיון כי לא העבירה לאותו מייל פרטים לגבי לקוחות שאינם קשורים למיכאל ודוד.¹¹⁰ אולם בתצהיר עדות ראשית שלה טענה כי "מדובר בלקוחות הצרפתיים שלי בלקוחות של מיכאל ודוד אשר ביקשו ממני במפורש להעבירם לטיפול במסגרת אחרת" (ההדגשה הוספה).¹¹¹ משמע, על פי גרסתה בתצהיר מדובר גם בלקוחות שלה ולא רק בלקוחות של דוד ומיכאל. זאת ועוד, כשמיכאל נשאל על ידי בית הדין מי מבין אותם 11 לקוחות הם לקוחות שלו ושל דוד הצביע רק על

¹⁰⁶ כאמור בסעיפים 65-66 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰⁷ סעיף 72 לכתב ההגנה.

¹⁰⁸ כאמור בסעיף 61 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁰⁹ כאמור בחקירה הנגדית של מיכאל בעמ' 87, ש' 35-14 לפרו' וכן בעמ' 88, ש' 7-1 לפרו'.

¹¹⁰ כאמור בחקירה הנגדית של אילנה בעמ' 133, ש' 17-16 לפרו'.

¹¹¹ כאמור בסעיף 65-64 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 בודדים מתוכם (אטל מקסים משה ומרדכי אזולאי) וציין במפורש לגבי חלקם כי הם
2 לא היו לקוחות שלו (למשל, מר אוחנה תומר).¹¹²
3
4 125. אלא שכאמור לעיל לא הוכח כי הייתה הסכמה בין אילנה לבין אלי וחזי כי
5 בסיום ההעסקה שלה היא רשאית לקחת עמה "לקוחות שלה". זאת ועוד, אילנה לא
6 הייתה רשאית להעביר פרטים של לקוחות של "דוד ומיכאל" בהעדר הרשאה. כל שכן
7 משידעה, כפי שהעידה, כי קיימת מחלוקת לגבי זהות הלקוחות השייכים לדוד
8 ומיכאל.¹¹³
9
10 126. גם טענת אילנה כי כביכול העברת הפרטים מהמייל של ליזה למייל הפרטי
11 העולם נעשתה בידיעה של אלי, אינה נתמכת בראיות בתיק. ונפרט.
12
13 127. בהודעת הווטסאפ ששלחה לאלי, ביום 9.4.2018, בה ביקשה לפתוח לה את
14 הגישה למערכת באפי עקב צורך בהול של לקוח, ציינה "תפתח לי להיום"
15 (9.4.2018).¹¹⁴ ואילו הכניסה למייל של ליזה אירעה בחלוף יומיים, בלילה של יום
16 11.4.2018 ובהמשך לפנות בוקר ביום 12.4.2018.
17
18 128. בדיון טענה אילנה כי ביקשה את רשות ליזה לקבל את הקוד למייל שלה.¹¹⁵
19 אולם טענה זו עומדת בסתירה לגרסה שלה בכתב ההגנה ובתצהיר כי ליזה התרעמה
20 ושלחה לה הודעה מדוע נכנסה למערכת באמצעות המייל שלה ובעקבות כך אילנה
21 נבהלה הכחישה זאת (כלשונה) וחדלה לעשות זאת.¹¹⁶ זאת ועוד, לא ברור מדוע הייתה
22 זקוקה לפנות לליזה על מנת לקבל את הקוד אם עקב העבודה השוטפת תמיד הייתה
23 לה הסיסמה למייל שלה.¹¹⁷
24
25

¹¹² כאמור בחקירה הנגדית של מיכאל בעמ' 91, ש' 27-29 לפרו'.

¹¹³ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 136, ש' 30-35 ובעמ' 137, ש' 1-2 לפרו'.

¹¹⁴ כאמור בנספח יא' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹¹⁵ כאמור בחקירה הנגדית של אילנה בעמ' 136, ש' 27-30 לפרו'.

¹¹⁶ כאמור בסעיף 74 לכתב ההגנה וכן סעיף 63 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020. ליזה גם ציינה במייל מיום 24.4.2018 (ביחס ללקוח בשם "אוחנה תומר") - "עוד לקוח ש"אני" שלחתי ב-10 וחצי בערב. לידיעתכם!!!!!!" (כאמור בנספח ה' לכתב התביעה) - גם מדברים אלו ניתן ללמוד על כעסה או התרעמותה מהמעשה של אילנה.

¹¹⁷ כאמור בסעיף 60 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

129. זאת ועוד, בהודעת הווטסאפ מיום 9.4.2018 בה אילנה פנתה לאלי צוין הצורך בטיפול בהול בלקוח ששמו "בני משען". אולם המיילים שאילנה שלחה באמצעות המייל של ליוזה התייחסו ל-11 לקוחות אחרים. אף בכך יש להעיד כי אילנה לא הוכיחה כי פעלה בהסכמה או בידיעה של אלי.

130. חמור מכך, מהעדות של אילנה בחקירה הנגדית עולה כי עת העבירה את הנתונים בנוגע ללקוחות כאמור ידעה כי קיימת מחלוקת לגבי חלוקת הלקוחות בין אלי וחזי לבין מיכאל ודוד. כאמור בעדות שלה:¹¹⁸

"...הייתה לי פגישה עם מיכאל ודוד, ואני ושרה, בו מיכאל אמר לי 'אילנה אני בסכסוך מאוד עם "חומה", יש בעיה שהם לא רוצים להעביר לנו את הלקוחות. חלק כן, חלק הם מרמים, חלק לא. אני פותח לך מייל', שאגב, הכל אצלו, המייל אצלו, הקוד אצלו, 'ותעבירי מסמכים'. זה היה באותו יום של הצפירה של החיילים, של ערב יום הזיכרון. אני הייתי אצל חברים ואני אומרת לך את האמת, נרדמתי, ממש נרדמתי. קמתי, ואמרתי פתאום לא עשיתי את זה, שלחתי אבל מבחינתי לא ראיתי בזה משהו קטסטרופה כי זה של מיכאל ודוד. את מבינה?" (ההדגשה הוספה)

131. עצם הכניסה למייל והשימוש במערכות של הסוכנות, לאחר שהסתיימו יחסי העבודה ולאחר שהייתה מודעת לכך שנחסמה הגישה שלה למערכות של הסוכנות,¹¹⁹ וזאת על מנת להעביר פרטים ומסמכים בנוגע ללקוחות שונים לכתובת פרטית אחרת, ללא הרשאה של המעסיק, היא בגדר מעשה חמור ביותר העולה כדי גזל סוד מסחרי.

132. בסיכומים מטעמה אילנה ניסתה לטעון כי העבירה מסמכים אלו למיכאל עצמו אשר היה מעסיק במשותף או לכל הפחות חלק ממערכת חומה, וכן כי מדובר גם בלקוחות שלה, ולכן אין באמור גזל לפי חוק עוולות מסחריות. לטענתה, היו לה כל הזכויות לעשות שימוש בכל הפרטים של הלקוחות הצרפתיים ואם משהו יכול היה לבוא אליה בטענות כלשהן היו אלו רק מיכאל ודוד ולא סוכנות חומה. ומכל מקום לא הוכח כי נעשה שימוש במידע זה.¹²⁰

¹¹⁸ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 136, ש' 35-30 ובעמ' 137, ש' 2-1 לפר'.

¹¹⁹ כפי העולה מההתכתבות שלה עם אלי מיום 9.4.2018: "הורדת לי את הבאפי, יש לי דברים פתוחים" (נספח ב' לכתב התביעה).

¹²⁰ סעיפים 23-24 וסעיף 62 לסיכומים של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1
- 2 133. אלא שהטענה כי דוד ומיכאל היו מעסיקים במשותף או מעסיקים בפועל,
- 3 נטענה לראשונה רק בסיכומים מטעמה.¹²¹ למעלה מהנדרש יצוין גם כי הטענה נטענה
- 4 באופן מאוד כללי מבלי להתייחס למבחני הפסיקה בעניין ועל כן הדבר לא הוכח.
- 5 אילנה אף לא תבעה את מיכאל ודוד כמעסיקים בתביעה שכנגד, דבר האומר דרשני.
- 6
- 7 134. כאמור לעיל, היחסים בין הסוכנות לבין דוד ומיכאל היו יחסי שיתוף פעולה
- 8 עסקי במובן שדוד ומיכאל הפנו לסוכנות חומה לקוחות ובתמורה קיבלו עמלה. דוד
- 9 ומיכאל לא היו חלק מ"מערכת חומה" כפי שאילנה טענה בסיכומים שלה, בוודאי שלא
- 10 בחודש אפריל 2018 עת החליטו אלי וחזי ומיכאל ודוד על הפרדות. על כן, אילנה
- 11 הייתה צריכה לקבל הרשאה מאת אלי וחזי טרם ביצעה את הפעולות שביצעה.
- 12
- 13 135. לו הדבר נעשה בהסכמה או בהרשאה של אלי וחזי (מה שאיננו המצב) וככל
- 14 שהייתה הסכמה ברורה כי מדובר בלקוחות של מיכאל ודוד או שלה (כטענתה) ברי כי
- 15 אילנה לא הייתה צריכה להעביר את הפרטים והמסמכים של אותם 11 לקוחות באופן
- 16 שזה נעשה – מאחורי הגב של אלי וחזי, באמצעות מייל של עובדת אחרת, באישון
- 17 לילה, במועד בו נחסמה הגישה שלה למערכות של סוכנות חומה והיא כבר חדלה לעבוד
- 18 בסוכנות.
- 19
- 20 אירוע רביעי: העברת לקוחות/נוספים לסוכנות מתחרה אחרת – "WE2 סוכנות לביטוח"
- 21 במהלך חודשים 3/18 – 4/18 – סוכנות בה הועסקה אילנה לאחר התפטרותה מסוכנות חומה
- 22
- 23 136. לטענת הסוכנות, בדיעבד, במהלך חודש אפריל 2018, נודע לה גם דרך צדדים
- 24 שלישיים עמם הסוכנות מצויה בקשר עסקי כי אילנה העבירה לקוחות נוספים
- 25 לסוכנות מתחרה נוספת אחרת – "WE2 סוכנות לביטוח", במהלך חודשים 3/18 -
- 26 4/18.¹²²
- 27

¹²¹ ראו סעיפים 35-36 לכתב ההגנה וכן בסעיף 17 לתצהיר העדות הראשית שלה שם טענה כי היחסים בין אלי וחזי ומיכאל ודוד היו יחסי שותפות ומנגד בסעיפים 33 ו-67 לסיכומים מטעמה טענה לפתע באופן כללי כי מיכאל ודוד היו מעסיקים במשותף או מעסיקים בפועל.

¹²² כאמור בנספחים ו' ו-ז' לכתב התביעה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

137. כאמור לעיל, כפי שהעידה שרה, בעלה הוא אחד מהבעלים של "WE2 סוכנות לביטוח". זאת ועוד, היא פועלת כסוכנות משנה ב-"WE2 סוכנות לביטוח" והיא גם זאת ששלחה את אילנה לעבוד שם.¹²³

138. בבקשה לצו מניעה זמני ובכתב התביעה נטען כי אילנה העבירה ל-"WE2 סוכנות לביטוח" את הלקוחות – גב' קריאף סטפני ומר אלון מיכאל.¹²⁴ עם זאת, בתצהיר עדות ראשית שלהם אלי וחזי השמיטו את שמו של מר אלון מיכאל והתייחסו רק לגב' קריאף סטפני.¹²⁵ זאת כנראה משום שלגבי מר אלון מיכאל מוסכם גם עליהם כי מדובר בלקוח של מיכאל (כפי שציינה אילנה בפני אלי במייל מיום 29.3.2018).¹²⁶

139. בנוגע לגב' קריאף סטפני – אילנה טענה בכתב ההגנה כי מדובר במי שהייתה חלק מהלקוחות הצרפתיים שלה והיא זו אשר התקשרה לאילנה לאחר סיום העבודה של אילנה בסוכנות חומה. לטענתה, גב' קריאף ממילא לא הייתה מעוניינת להמשיך ולהיות מטופלת בסוכנות חומה.¹²⁷ אין חולק כי לא היה מדובר בלקוחה של מיכאל ודוד.¹²⁸ עם זאת, לא הוכח כי אותה לקוחה לא פנתה לאילנה מיזמתה, כטענתה. על כן, בכל הנוגע לגב' קריאף סטפני הגענו לכלל מסקנה כי לא הוכח כי מדובר בגזל סוד מסחרי.

זכאות הסוכנות לפיצוי בגין גזל סוד מסחרי

140. כפי שקבענו לעיל, רשימת הלקוחות של הסוכנות ומסמכים הנוגעים להם מהווה "סוד מסחרי" בהתאם לחוק עוולות מסחריות. זאת משמדובר במידע שאינו נגיש לכלל הציבור ואינו ניתן לגילוי בנקל – רשימה שיצירתה הייתה כרוכה בהשקעה של מאמץ, זמן וממון (וזאת גם אם נצא מנקודת הנחה כי אילנה נטלה פרטים ומסמכים הנוגעים ללקוחות צרפתיים בלבד). מדובר במידע שיש בו כדי להעניק יתרון מסחרי לבעליו, והסוכנות נקטה באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד, בניגוד לטענת אילנה.

¹²³ כאמור בחקירה הנגדית של שרה בעמ' 101, ש' 20-26 בפרו'.

¹²⁴ כאמור בסעיפים 15-17 לתביעה.

¹²⁵ כאמור בסעיף 13 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019.

¹²⁶ כאמור בנספח ז' לכתב התביעה.

¹²⁷ כאמור בסעיף 78 לכתב ההגנה של אילנה.

¹²⁸ כאמור בעדות של מיכאל בעמ' 91, ש' 27-28 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

141. כאמור לעיל, עיקר המחלוקת הייתה ביחס ל"בעלים" של ה"סוד מסחרי" ממנו נדרשה הסכמה לצורך נטילה או שימוש בסוד המסחרי. מחלוקת זאת נובעת מההסכמה של אלי וחזי מחודש ינואר 2018, לפיה, דוד ומיכאל ייקחו את הלקוחות שבאו מה"לידים" שלהם והם יועברו בהדרגה לסוכנות אחרת. אולם הוכח כאמור לעיל כי על אף ההסכמה העקרונית כאמור לא נערכה רשימה מסודרת וברורה של הלקוחות שדוד ומיכאל היו רשאים להעביר לסוכנות אחרת.
142. אילנה כעובדת של סוכנות חומה, לא הייתה רשאית ליטול את פרטי הלקוחות ("הספר הוורוד") והמסמכים הנוגעים להם או להעביר אותם לגורם אחר (סוכנות ביטוח אחרת או מייל פרטי עלום אחר) מבלי ליידע את המעסיק ובהיעדר הרשאה ברורה ומפורשת שלו. זאת במיוחד משידעה כי קיימת מחלוקת בדבר זהות הלקוחות השייכים לדוד ומיכאל או לפחות ביחס לחלקם.
143. מעבר לכך, הוכח כי אילנה העבירה לסוכנות הביטוח (וגם למייל הפרטי העלום) פרטים של לקוחות אותם היא מכנה "לקוחות שלה". בכל הנוגע ל"לקוחות שלה", קבענו כי אלו היו שייכים לסוכנות חומה ועל כן אילנה לא הייתה רשאית כלל לקחת פרטים שלהם, להעתיק אותם או להעביר אותם לצדדים שלישיים (סוכנות ביטוח אחרת או מייל פרטי עלום), בהיעדר הסכמה מפורשת של המעסיק (סוכנות חומה) – דבר שלא הוכח כי ניתנה לה.
144. על כן, העברת פרטי הלקוחות והמסמכים לסוכנות ביטוח אחרת בחודש מרץ 2018 ובהמשך נטילת ה"ספר הוורוד" ביום 8.4.2018 וכן העברת פרטי הלקוחות ומסמכים הנוגעים להם בלילה שבין 11.4.2018 ל-12.4.2018, למייל פרטי עלום, לאחר שסיימה לעבוד ונחסמה הגישה שלה במערכות של הסוכנות, תוך כניסה למערכות באמצעות מייל של עובדת אחרת, מהווה גזל סוד מסחרי בהתאם לסעיפים 6(ב) – (2) לחוק. משמע, השתכנענו כי מדובר ב"נטילת סוד מסחרי ללא הסכמת בעליו באמצעים פסולים..." ו"שימוש בסוד מסחרי ללא הסכמת בעליו כאשר השימוש הוא בניגוד לחיוב חוזי או לחובת אמון, המוטלים על המשתמש כלפי בעל הסוד" (שימוש במובן של "העברה לאחר").

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

145. נוכח האמור לעיל וכפי שיפורט להלן הגענו לכלל מסקנה כי על אילנה לפצות את סוכנות חומה בפיצוי ללא הוכחת נזק מכוח סעיף 13(א) לחוק עוולות מסחריות. עם זאת, לא מצאנו לחייב אותה במתן פיצוי בגין הנזקים הממוניים הנתבעים (אובדן עמלות בהווה ובעתיד). ונמק.
146. סוכנות חומה תבעה פיצוי כספי בגין אובדן עמלות מאת לקוחות שפרטים שלהם הועברו לצדדים שלישיים, פיצוי בסך של 66,641 ₪ (המכונה על ידה "נזקי הווה"). זאת לפי חישוב מכפלת 24 חודשים (התקופה הממוצעת שלפי הנטען המבוטח ממשיך להיות מבוטח באמצעות הסוכנות) בעמלה (25% מהפרמיה שמשלם לקוח) - כמפורט בטבלה (נספח ט' לכתב התביעה). רשימה זו מתייחסת ללקוחות שהפרטים שלהם הועברו במהלך חודש מרץ 2018 לסוכנויות ביטוח אחרות ("פיינס פלוס" או "WE2 סוכנות לביטוח") או שהפרטים שלהם הועברו למייל הפרטי בחודש אפריל 2018. כאמור לעיל, בהיעדר רשימה מסודרת ומוסכמת של לקוחות שמיכאל ודוד היו רשאים להעביר וללא הרשאה מפורשת של מנהלי סוכנות חומה להעברה (כל שכן של הלקוחות של אילנה), אילנה לא הייתה רשאית להעביר אותם לסוכנות אחרת או להעתיק פרטים שלהם על ידי העברת הנתונים והמסמכים למייל פרטי עלום אחר.
147. עם זאת, לא מצאנו לחייב את אילנה בתשלום פיצוי בגין "אובדן עמלות" בהיעדר הוכחה בדבר הנזק הממוני שנגרם לפי הנטען לסוכנות. בכלל זה, הסוכנות לא פירטה מי מבין הלקוחות כאמור ברשימה לא חידשו באמצעותה את הפוליסה (שרה הצהירה כי "אצלי חידשו את הביטוח כשישה לקוחות בלבד מתוך כל הרשימה" (אך לא פירטה במי מדובר) וכן הצהירה כי היא יודעת ש"חלקם חידשו את הביטוח אצל המבקשת [סוכנות חומה – המותב]¹²⁹"); לא הוכח מי מבין הלקוחות ברשימה, ככל שהייתה מגיעה פנייה ישירה מדוד ומיכאל, הדבר היה מאושר נוכח ההסכמה העקרונית מחודש ינואר 2018; לא הוכח כי הסוכנות "איבדה" את הלקוחות ששם הועבר למייל הפרטי העלום; לבסוף לא הוצגו גם הנתונים, לפיהם, סוכנות חומה ערכה את החישוב שלה בדבר העמלות שהפסידה (בכלל זה מסמכי הפוליסות) – נתונים שמחובתה היה להציג בהתאם להחלטות בית הדין מיום 21.4.2020 ומיום 7.12.2020 בבקשות לגילוי מסמכים ספציפיים. על כן אין היא זכאית לפיצוי בגין האמור.

¹²⁹ כאמור בסעיף 12 לתצהיר של גבי שרה אלון מיום 30.4.2018 שניתן לתמיכה בתגובה לבקשה לצו מניעה זמני.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

148. זאת ועוד, לא מצאנו להיעתר גם לתביעה בגין "אבדן הכנסה פוטנציאלית

לתובעת" עקב הוצאת ה"ספר הוורוד" (מה שהיא מכנה "נזקי עתיד"), נזק המוערך

בסך של 150,000 ₪.¹³⁰ זאת מאחר שלא הוכח כי נגרם לסוכנות נזק עקב הנטילה שלו

במובן של אובדן לקוחות ותביעת הנזק מבוססת על הערכות כלליות, ללא ראיות

לתמיכה.

149. עם זאת, כאמור לעיל, כן מצאנו לחייב את אילנה בתשלום פיצוי ללא הוכחת

נזק מכוח סעיף 13(א) לחוק עוולות מסחריות בסך 60,000 ₪ וזאת מהשיקולים

הבאים.

150. נטילת רשימת לקוחות ומסמכים הנוגעים להם וכן העברתם לצדדים שלישיים

(סוכנויות ביטוח אחרות או מייל פרטי אחר), בהיעדר הרשאה מבעל הסוד (לפחות

ביחס לחלק הלקוחות), תוך שימוש באמצעים פסולים (בכלל זה כניסה למייל של

עובדת אחרת ללא הרשאה) הם מעשים חמורים העולים כדי גזל סוד מסחרי. חומרת

המעשים היא לא רק בהיבט של השימוש בסוד אלא גם בהיבט של פגיעה שעלולה

להיות בפרטיות של אותם לקוחות. בנסיבות אלו גובה הפיצוי ללא הוכחת נזק צריך

לתת ביטוי לחומרת המעשים.

151. עם זאת, יש להביא בחשבון כי אילנה הסכימה במסגרת ההליך בסעד הזמני,

ביום 1.5.2018, שלא לפנות באופן יזום למי מלקוחות הסוכנות (לקוחות שבשנים

2017-2018 הייתה להם פוליסת ביטוח פעילה) ולא הוכח גם נזק משמעותי שנגרם

לסוכנות עקב המעשים שלה. זאת ועוד, נטילת המידע כאמור נעשתה בנסיבות בהן

הייתה הסכמה עקרונית בין בעלי הסוכנות לבין דוד ומיכאל כי הם רשאים לקחת

"לקוחות שלהם" לסוכנות אחרת ועל כן אילנה סברה כי היא רשאית לפעול כפי

שפעלה (לפחות ביחס לחלק מהלקוחות) וכפי שעולה מהעדויות מיכאל גם ממשיך כיום

לעבוד עם הסוכנות דבר שאף הוא מצביע על כך כי הנזק שנגרם, אם בכלל, אינו על

הצד הגבוה.

¹³⁰ בכתב התביעה נטען כי בספר הוורוד היו שמותיהם של 800 לקוחות וכי להערכת הסוכנות במהלך 4 השעות בהן ניטל הספר מהסוכנות הועתקו פרטים של 200 לקוחות. על כן, מדובר באובדן הכנסה פוטנציאלית של 150,000 ₪ = 3,000 ₪ (ממוצע פרמיה שנתית המשולמת על ידי לקוח) * 25% (עמלה) * 200 (לקוחות).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

152. למסקנות כאמור הגענו אף מבלי להידרש למחלוקת בנוגע לתוקף של הסכם הסודיות עליו חתמה אילנה בחודש יוני 2017. זאת שעה שמעצם קיומם של יחסי עבודה בין אילנה לבין הסוכנות וחובות הנאמנות המוטלות עליה מכוח יחסים אלו, נאסר עליה ליטול סודות מסחריים.
153. עם זאת, נוכח התביעה לתשלום "פיצוי מוסכם" מכוח סעיף 8 ל"הסכם הסודיות" נציין ביחס אליו כי מאחר שמדובר בפיצוי בגין אותו ראש נזק בגינו נתבע פיצוי ללא הוכחת נזק בהתאם לסעיף 13(א) לחוק עוולות מסחריות, אין מקום לפסוק גם "פיצוי מוסכם" מחמת כפל פיצוי – בין אם מדובר בהסכם תקף ובין אם לאו.¹³¹
154. זאת ועוד ולמעלה מהנדרש יצוין כי גם אם היה מקום לדון בסעד זה וגם אם היינו קובעים כי מדובר בהסכם מחייב – סבורים אנו כי בנסיבות העניין היה מקום להפחית את הפיצוי המוסכם ולהעמיד אותו על שיעור אפס. זאת מאחר שתניית הפיצוי המוסכם היא בסכום קבוע, מוגזם, גורף ואחיד (250,000 ₪), ללא הבחנה בין הפרות, גדולות כקטנות (ראו לעניין זה האמור בע"ע (ארצי) 659/08 **טוליפ תעשיות הנדסה בע"מ - אלכסנדר פסחוביץ** (20.12.2009). משמע, לא קיים יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת ההסכם כתוצאה מסתברת של ההפרה. במיוחד בנסיבות דנן בהן לא הוכח גם כי נגרם נזק בפועל או נזק משמעותי.
155. יוער כי בנוסף לאמור הסוכנות תבעה כי אילנה תשיב שכר עבודה שקיבלה בעבור מחצית חודש (4,500 ₪) בטענה כי מתחילת חודש מרץ 2018 ועד עזיבתה בתחילת אפריל 2018, במקום לעבוד פעלה "בקיודם" "עבודתה הצדדית". אולם משהתברר כי לא שולם לאילנה שכר חודש מרץ 2018 במועד וכי הוא שולם על ידי הסוכנות לאחר הגשת התביעה דנן, נראה כי הסוכנות ויתרה על רכיב תביעה זה (אשר ממילא לא צוין מהו המקור הנורמטיבי מכוחו הוא נתבקש).¹³²

¹³¹ אילנה טענה כאמור כי חתמה עליו תחת לחץ, מבלי שהספיקה לקרוא אותו ומבלי שניתן לה הסבר לגבי התוכן שלו ועל כן אין לו תוקף מחייב (כאמור בסעיף 57 לכתב ההגנה). מנגד, הסוכנות הכחישה טענה זו - אלי טען בעדות שלו שהוא הסביר לאילנה בטלפון על מה ההסכם, וכי כל העובדות של הסוכנות חתמו עליו לאחר שגם להן הוסברה מהות ההסכם וענו להן על שאלות (כאמור בסעיף 5 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019 וכן בעדות של אלי בעמ' 40, ש' 14-24 לפרו' וכן בעמ' 44-41 לפרו').

¹³² כפי שנמסר על ידי הצדדים בישיבת קדם המשפט הראשונה שהתקיימה ביום 7.10.2018, עמ' 2, ש' 17-18.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

156. בתביעה העיקרית בית הדין נתבקש ליתן גם סעדים הצהרתיים – בכלל זה איסור על אילנה לעשות שימוש ברשימת הלקוחות שנטלה ואיסור לגלות נתונים הקשורים בהם לצדדים שלישיים.¹³³ בסיכומים מטעמה צוין כי היא עזבה את הארץ ואינה עוסקת עוד בתחום הביטוח.¹³⁴ משכך, על פניו, התייתר הצורך במתן הצווים שנתבקשו. זאת ועוד, בסיכומים מטעמה הסוכנות לא התייחסה לסעדים ההצהרתיים.

157. עם זאת, למען הזהירות בלבד, יצוין כי מששוכנענו כי רשימת הלקוחות עונה על ההגדרה של "סוד מסחרי" וכי אילנה פעלה שלא כדין עת נטלה את "הספר הוורוד", אזי, ככל שהעתיקה פרטים מתוכו, אין היא רשאית לעשות שימוש בהם. זאת ועוד, חל עליה איסור לגלות את רשימת הלקוחות לצדדים שלישיים.

158. בית הדין נתבקש גם להורות לאילנה לפרט את שמות הלקוחות אליהם פנתה בעצמה או באמצעות צדדים שלישיים. בעניין זה יצוין כי בדיון בסעד הזמני התחייבה אילנה שלא לפנות באופן יזום למי מלקוחות התובעת (לקוחות שבשנים 2017-2018 הייתה להם פוליסת ביטוח פעילה) בכפוף לסייג, לפיו, אין באמור כדי לגרוע מזכותה לטפל בלקוח שלה אשר יפנה אליה מיוזמתו. נוכח האמור בפסק הדין ביחס לסעדים הכספיים שנתבעו, חלוף הזמן, ומשלא הוכח כי הפרה את הצו, נראה כי ניתן להסתפק בהפיכת הצו הזמני לקבוע (ואין צורך במתן צו לפיו אילנה תפרט שמות לקוחות אליהם פנתה בעצמה או באמצעות צדדים שלישיים).

התביעה שכנגד

האם אילנה זכאית לפיצוי בגין אי מתן הודעה לעובד?

159. על פי הוראות סעיפים 1 ו-3 לחוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002 (יכונה להלן: "**חוק הודעה לעובד**"), מוטלת על מעסיק חובה למסור לעובד הודעה בכתב על תנאי העבודה בתוך 30 ימים מיום שהעובד החל לעבוד אצלו. אי מסירת הודעה לעובד, כשלעצמה, מקימה לעובד זכות לסעד כספי ובית הדין רשאי לפסוק פיצויים אף אם לא נגרם לעובד נזק של ממון, לפי סעיפים 5(א)(1) ו-5(ב)(1), 5(ב)(2) לחוק, עד לגובה של 15,000 ₪.

160. במקרה דנן, לא הוצגה לבית הדין "הודעה לעובד" או הסכם העסקה.

¹³³ כאמור בסעיף 45 לכתב התביעה.
¹³⁴ כאמור בסעיף 16 לסיכומים של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1
- 2 161. אילנה טענה כי טרם החלה לעבוד בסוכנות נפגשה פעמיים עם מנהלי חומה
- 3 וכן עם דוד ומיכאל. בטרם הפגישה השנייה, שהתקיימה ביום 22.1.2017, קיבלה
- 4 טיוטת הסכם שנשלחה במייל, אשר ביחס אליה היא עמדה על כך שיבוצעו תיקונים
- 5 ואכן הובטח לה על ידי אלי וחזי שהוא יתוקן, אולם הדבר לא נעשה והטיוטה לא
- 6 התגבשה לכלל הסכם העסקה מלא וחתום.¹³⁵
- 7
- 8 162. מנגד, הסוכנות טוענת כי אכן התקיימו שתי פגישות מקדימות בין אילנה לבין
- 9 חזי ואלי. לטענתה, אילנה קבעה את תנאי ההעסקה שלה ואלה הוסדרו בהסכם
- 10 שנמצא בידי אילנה אך היא נמנעה מטעמיה שלה מלהציג אותו בבית הדין.¹³⁶ לטענתה,
- 11 אילנה הייתה אמורה לתייק את ההסכם בסניף נתניה אך זה לא נעשה ואין ברשות
- 12 הסוכנות העתק של ההסכם.¹³⁷
- 13
- 14 163. בהיעדר הודעה כנדרש על פי חוק הרי שהסוכנות הפרה את הוראות חוק
- 15 הודעה לעובד ויש לחייב אותה בפיצוי בסך 5,000 ₪ (הוא הסכום שנתבע).¹³⁸ גם אם
- 16 לשיטת הצדדים התנהל ביניהם דין ודברים בנוגע לנוסח הסכם ההעסקה והוחלפה
- 17 ביניהם טיוטת הסכם, הרי שבהיעדר הסכם סופי חתום או הודעה לעובד לא ניתן לדעת
- 18 מה סוכם עם אילנה (וממילא לא הוצגה אף הטיוטה).¹³⁹
- 19
- 20 164. כאמור בע"ע (ארצי) 10 – 154 קלרה שניידר – ניצנים אבטחה בע"מ
- 21 ((3.5.2011): "הדרישה למסור לעובד הודעה בכתב על תנאי עבודתו אינה עניין טכני,
- 22 אלא מהווה חלק מהחובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת ביחסי העבודה. בין
- 23 תכליותיה – ליידיע את העובד באופן שקוף ומלא על כל תנאי עבודתו; ליתר אי הבנות
- 24 או סימני שאלה ביחס לתנאי העבודה; ולמנוע מחלוקות משפטיות לגבי תנאי
- 25 העבודה המוסכמים".
- 26
- 27 165. במקרה דנן, לא קוימה התכלית של מתן הודעה לעובד. לו הייתה קיימת
- 28 הודעה לעובד או היה קיים הסכם העסקה היה בכך כדי ליתר חלק מהמחלוקות בתיק

¹³⁵ כאמור, בין השאר, בסעיפים 12-24 לתביעה שכנגד.

¹³⁶ כאמור בסעיף 5 לסיכומי הסוכנות וכן כאמור בעדות של חזי בעמ' 63, ש' 34-30 לפרו'.

¹³⁷ כאמור בסעיף 21 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד וכן בסעיף 9 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021.

¹³⁸ כאמור בסעיף 57 א לכתב התביעה שכנגד.

¹³⁹ אלי העיד כי טיוטת הסכם ההעסקה נשלחה במייל (בעמ' 46, ש' 33-31 לפרו' וכן בעמ' 47, ש' 33-31), אך גם הטיוטה לא הוצגה. דברים דומים עולים מעדות חזי (בעמ' 63, ש' 35-11 לפרו' ובעמ' 64, ש' 5-1 לפרו').

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 - בכלל זה לעניין תשלום העמלות והזכאות לתשלום גמול לפי חוק שעות עבודה
2 ומנוחה, תשי"א-1951, ועל כן יש לחייב בתשלום פיצוי בגין כך.

ביחס לתביעה לתשלום גמול שעות נוספות

3
4
5
6 166. אילנה תובעת גמול עבור עבודה בשעות נוספות בסך כולל של 49,115 ₪ בטענה
7 כי לא שולם לה כלל גמול שעות נוספות.

8
9 167. מנגד, טוענת הסוכנות כי אילנה כ"מנהלת תחום אלמנטרי" ומנהלת סניף
10 נתניה הועסקה ב"משרת אמון" ועל כן אין היא זכאית לתשלום גמול שעות נוספות.

11
12 האם אילנה הועסקה במשרה הדורשת מידה מיוחדת של אמון ועל כן לא חל עליה חוק
13 שעות עבודה ומנוחה, כטענתה של הסוכנות?

14
15 168. כפי שיפורט להלן, הטענה כי חוק שעות עבודה ומנוחה תשי"א-1951 (להלן:
16 "חוק שעות עבודה ומנוחה") אינו חל על אילנה, כאמור בסעיף 30(א)(5) לאותו חוק,
17 מחמת היותה "בתפקיד הדורש מידה מיוחדת של אמון" – דינה להידחות. ונמק.

18
19 169. פרשנות החריגים לחוק שעות עבודה ומנוחה נעשית בצמצום כך שפחות
20 עובדים יוצאו מתחולת החוק ויותר עובדים ייהנו מההגנות שהחוק מעניק. נטל
21 ההוכחה לכך שעל העסקה של עובד חל חריג מהחריגים כאמור בסעיף 30 לחוק זה
22 מוטל על המעסיק (כאמור בע"ע 61148-08-16 כ.ש. מרכזי תיפעול לרכב בע"מ -
23 גבריאל עטיאס (5.6.18), סעיף 8 לפסק הדין (להלן: "פסק דין מרכזי תיפעול לרכב
24 בע"מ"); וכן כאמור בע"ע (ארצי) 26020-01-19 בין הרים שירותי תיירות בע"מ -
25 מנחם דגן (15.1.2020)).

26
27 170. באשר למאפייניו של תפקיד הדורש "מידה מיוחדת של אמון אישי" נפסק
28 בפסק דין מרכזי תיפעול לרכב בע"מ (סעיף 8 לפסק הדין) כי ככלל מדובר ב"עובד בכיר,
29 בעל אחריות מיוחדת, שמקבל שכר גבוה התואם את האמון האישי המיוחד לו הוא
30 זוכה" ו"ההיבט של "מידה מיוחדת" צריך להתבטא הן בשעות עבודתו של העובד והן
31 בשכרו". "המאפיינים של עובד בתפקיד הדורש "מידה מיוחדת של אמון אישי" הם:

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- שכר גבוה, חשיפה למידע רגיש של המפעל, אחריות מיוחדת ואפשרות להחליט באופן עצמאי".
171. כדי שחוק שעות עבודה ומנוחה לא יחול על עובד בשל "מידה מיוחדת של אמון אישי" "צריכה להתקיים זיקה קרובה ומיוחדת של בעל התפקיד בו מדובר ל"תפקיד הנהלה" עליו לא חל החוק, כגון – מנהל לשכה של מנהל חברה גדולה או נהג המנכ"ל". כמו כן נקבע כי "אפשר גם שהחוק לא יחול על עובד השותף לסודות המפעל או שהוא איש סודה של ההנהלה" (כאמור בסעיף 8 לפסק הדין מרכזי תיפעול לרכב בע"מ המפנה לפסק הדין בעניין ע"פ (ארצי) 16/08 מדינת ישראל – משרד התמ"ת בסט ביי רשתות שיווק בע"מ (4.1.2009)).
172. אילנה הייתה "מנהלת סניף נתניה" והיא הועסקה כ"מנהלת תחום אלמנטרי".¹⁴⁰ כפי שעולה, בין השאר, מתמונה של אילנה אוזרת בשלט כניסה בו צוין: "חומה סוכנות לביטוח בע"מ סניף נתניה, בהנהלת אילנה סוטו" (סניף ברח' רמז).¹⁴¹ וכן מפרסום בעיתון מקומי אודות הסניף בהנהלת אילנה ופוסט בפייסבוק אותו העלתה אילנה ביום 24.3.2017 בו צוין כך: "גדלנו!! נפתח הסניף של חומה בנתניה, שמתמחה בביטוחי דירה, עסקים ורכבי יוקרה, בהנהלת אילנה סוטו".¹⁴² כמו-כן, הוצגו מיילים עליהם אילנה חתומה כ"מנהלת תחום אלמנטרי" בסוכנות.¹⁴³
173. אילנה אף אישרה בעדותה כי סניף נתניה נפתח עברה מאחר שטענה שקשה לה להגיע לסניף בראשון לציון.¹⁴⁴
174. עם זאת, הגם שניתן לה תואר של "מנהלת הסניף" ו"מנהלת תחום אלמנטרי" והגם שסניף נתניה נפתח לבקשתה, אין חולק כי לא היה לה רישיון של סוכנת ביטוח¹⁴⁵ ואילו אלי העיד כי על פי חוק מנהל סניף של סוכנות ביטוח חייב להיות סוכן ביטוח, קרי – בעל רישיון.¹⁴⁶

¹⁴⁰ כאמור בסעיפים 7, 22-23 לתצהירים המשלימים של חזי ואלי מיום 1.6.2021.

¹⁴¹ נספח 3 לתצהיר המשלים של חזי מיום 1.6.2021.

¹⁴² כאמור בנספחים 4 ו-5 לתצהיר המשלים של חזי מיום 1.6.2021.

¹⁴³ כאמור בנספח 1 לתצהיר המשלים של חזי מיום 1.6.2021 וכן בנספח ג' לכתב התביעה.

¹⁴⁴ כאמור בפר' הדיון מיום 1.12.2021, עמ' 114, ש' 17. כמו כן, ראו סעיף 14 לתצהיר המשלים של חזי, מיום 1.6.2021.

¹⁴⁵ כאמור בסעיף 12 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁴⁶ כאמור בחקירה הנגדית של אלי בעמ' 20, ש' 18-20 לפר'ו. כמו-כן, ראו לעניין זה את הוראת סעיף 26(ב)(4) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, לפיו, "בקשה לרישיון לתאגיד רשאי להגיש מי שנתמלאו בו תנאים אלה: ... מנהל עסקים וכל מנהל משרד או סניף שלו הם בעלי רישיון סוכן ועיקר עיסוקם בניהול התאגיד, המשרד או הסניף".

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

175. מאחר שלא היה לה רישיון של סוכנת ביטוח אילנה לא הייתה יכולה גם לערוך ביטוחים. כל שנתבקש ממנה הוא להציע הצעות ולמכור ביטוחים או לחדש פוליסות ביטוח קיימות. ככל שלקוח היה מעוניין בהצעת הביטוח, אילנה הייתה מפנה את הפרטים שלו לאלי או לחזי והם דאגו לעריכת הביטוח.¹⁴⁷
176. במילים אחרות וכפי שציינה אילנה "כלפי חוץ העדיפו מנהלי חומה לפרסם שהסניף של חומה בנתניה הינו בניהולי אך בפועל המנהלים היו ונשארו אלי וחזי..."¹⁴⁸.
177. הסוכנות טענה כי אילנה הייתה בעלת שיקול דעת בלעדי בגיוס עובדים ובניהול שלהם.¹⁴⁹ אולם כפי שהעידה אילנה היא מעולם לא שכרה עובדות על דעת עצמה ללא אישור של הבעלים של הסוכנות לתנאי ההעסקה והשכר שלהן.¹⁵⁰
178. זאת ועוד, לא הוכח כי אילנה ישבה בישיבות הנהלה ולא הוכח כי התפקיד שלה היה כרוך בדרישה מיוחדת של אמון אישי שהיא מעבר לרמה הרגילה הנדרשת מכל בעל תפקיד אחראי בארגון בעל תפקיד כמו שלה.
179. לטענת הסוכנות, העסקת אילנה ב"משרה הדורשת מידה מיוחדת של אמון" נלמדת, מכך שלהבדיל מהעובדות האחרות, אילנה הייתה אדון לעצמה מבחינת שעות העבודה שלה ולא פיקחו עליה.¹⁵¹ לטענת הסוכנות, מתוקף התפקיד והמעמד שלה היא גם לא נדרשה להחתים כרטיס למרות שהיה קיים שעון נוכחות.¹⁵² מנגד, אילנה הייתה צריכה לפקח על שעות העבודה של העובדות האחרות בסניף.¹⁵³
180. לתמיכה בטענה כי אילנה הייתה "אדון לעצמה" הפנתה הסוכנות גם להתכתבות בין אלי ואילנה מחודש 7/2017 בה אילנה שאלה לגבי הצורך להתייצב בימי שישי בסניף בנתניה בחודשים יולי-אוגוסט. בתשובה השיב לה אלי: "צריכה אישור! למה? אילנה את מנהלת. תחליטי מה שצריך".¹⁵⁴

¹⁴⁷ כאמור בסעיף 16 לתצהיר המשלים של חזי מיום 1.6.2021 וכן בסעיף 16 לתצהיר המשלים של אלי מאותו יום.

¹⁴⁸ כאמור בסעיף 11 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁴⁹ כאמור בסעיף 10 לתצהירים המשלימים של חזי ואלי מיום 1.6.2021.

¹⁵⁰ כאמור בסעיף 108 לתצהיר של אילנה ועדותה בעמ' 129 - 128 לפרו' וכן כפי העולה, גם מתמלול שיחה בין אילנה לבין מועמדת פוטנציאלית שרואיינה על ידה –נספח ד' לתצהיר המשלים של חזי בהליך גילוי המסמכים מיום 18.5.2020.

¹⁵¹ כאמור בעדות אלי בעמ' 45, ש' 10-6 וכן בעמ' 33, ש' 8 ו-17.

¹⁵² כאמור בעדות חזי בעמ' 49, ש' 26-22 ובעמ' 69, ש' 25-24 וכן בעדות אלי בעמ' 45, ש' 10-9.

¹⁵³ כאמור בעדות חזי, בעמ' 51, ש' 29-27.

¹⁵⁴ כאמור בנספח 2 לתצהירים המשלימים של חזי ואלי מיום 1.6.2021.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

181. עם זאת, הוכח כי גם יתר עובדות הסניף לא החתימו שעון נוכחות, הגם שלא היו עובדות במשרת אמון ועל אף שהיה בסניף שעון נוכחות (למעט דוחות נוכחות בודדים של ליוזה שהוצגו בדיון).¹⁵⁵

182. לטענת אילנה, נאמר גם לה לדווח על שעות הנוכחות וכי הסיבה להיעדר דיווח השעות היא ששעון הנוכחות בסניף התקלקל.¹⁵⁶ מנגד, לטענת מנהלי חומה שעון הנוכחות התקלקל אך מדובר היה בעניין נקודתי, ומכל מקום היא לא נדרשה לדווח על השעות שלה.¹⁵⁷

183. כך או כך, אילנה הצהירה כי הייתה מעבירה דיווחים שוטפים בכל יום ויום על כל מה שהתבקשה.¹⁵⁸ ואכן מנהלי חומה היו בקשר שוטף במהלך היום עם אילנה. כאמור בעדות של אלי:¹⁵⁹

"ש: תסכים איתי שהיא דיברה אתכם, איתך או עם חזי לפחות כמה

פעמים ביום.

ת: מטעם עבודה, ברור, מה זאת אומרת?

ש: נכון, לפחות כמה פעמים ביום, נכון?

ת: למה לא?"

גם חזי אישר האמור בעדות שלו.¹⁶⁰

184. אילנה הצהירה כי כל השיחות עם הלקוחות היו מוקלטות. כל פעולה שעשתה הייתה מופיעה בתוכנה בזמן אמת ואלי וחזי היו מקושרים לתוכנה – בכלל זה, שליחת מיילים ללקוחות, סריקת מסמכים, חידושי פוליסות וגביית כספים.¹⁶¹ חזי אישר בעדות כי ככל שאילנה השתמשה בטלפון של הסוכנות כל השיחות עם הלקוחות היו אמורות להיות מתועדות בשרת של הסוכנות.¹⁶²

¹⁵⁵ כאמור בעדות אלי, בעמ' 45, ש' 24-35 לפרו'. אלי טען כי ליוזה לא חתמה כי אילנה לא הקפידה שעובדות הסניף יעשו זאת. גם חזי אישר זאת בעדות שלו בעמ' 50, ש' 21-25 לפרו'.

¹⁵⁶ כאמור בסעיפים 96-97 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁵⁷ כאמור בעדות של חזי, בעמ' 51, ש' 22-29 לפרו'.

¹⁵⁸ כאמור בסעיף 107 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁵⁹ עמ' 45, ש' 11-14 לפרו'.

¹⁶⁰ כאמור בעמ' 69, ש' 15-19 לפרו'.

¹⁶¹ כאמור בסעיף 106 לתצהיר העדות הראשית של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁶² כאמור בעדות חזי בעמ' 71, ש' 32-35 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

185. איננו סבורים גם כי העובדה כי לא בוצע רישום של העמלות אלא אילנה הייתה מדווחת על כמות ההפניות שביצעה ובגינן קיבלה את הפרמיות, תוך הסתמכות על דבריה של אילנה – תומכת בטענת הסוכנות.¹⁶³ אמנם יש באמור להעיד על כך כי מנהלי הסוכנות, אלי וחזי, סמכו והאמינו לאילנה עת דיווחה על כמות הביטוחים שהצליחה למכור, אולם אין הדבר מעיד על "מידה מיוחדת של אמון".
186. בניגוד לנטען, לא הוכח על ידי הסוכנות כי אילנה השתכרה שכר גבוה משמעותית מהמקובל או כי היא קיבלה אחוזים גבוהים משמעותית בגין העמלות.¹⁶⁴ נהפוך הוא - אילנה קיבלה שכר בסיס בסך 9,000 ₪ וככל שעבדה בהיקף שהיא טוענת שעבדה (למעלה ממשרה מלאה) הרי שהשכר אינו גבוה. זאת ועוד, לא פורט כמה שולם לאלי וחזי או לפקידות האחרות (אלא רק צוין כי השכר שלה היה גבוה יותר משכר הפקידות).¹⁶⁵ זאת ועוד, העמלות ששולמו לה לא היוו חלק משמעותי מהשכר שלה.¹⁶⁶
187. זאת ועוד, אמנם אילנה הייתה חשופה לרשימת הלקוחות של הסוכנות וכלשונם אף אפשרו לה לשמור את המידע לגבי הלקוחות של הסוכנות ב"ספר הורוד" – דבר שמעיד על האמון שייחסו לה. אולם הלכה למעשה כל עובדי הסוכנות (לרבות הפקידות) היו חשופות לאותו מידע ואף הוחתמו על הסכמי סודיות בשל כך. חשיפה למידע זה נבעה מהעבודה השוטפת של הסוכנות ובכלל זה הצורך לטפל בפניות של לקוחות ולהציע הצעות ביטוח.
188. הנה כי כן, חרף תואר התפקיד שלה לא הוכח כי אילנה הייתה בעלת שכר גבוה בענף בכלל ובסוכנות בפרט, לא הוכח כי היא נחשפה למידע רגיש שעובדים אחרים לא נחשפו לו, לא הייתה לה אפשרות להחליט באופן עצמאי והיא הייתה בקשר שוטף עם מנהלי הסוכנות. אילנה לא הייתה קובעת מדיניות או שותפה לישיבות ההנהלה. הראיה כי היא לא נכחה בפגישות בנוגע לחלוקת הלקוחות בין אלי וחזי לבין דוד ומיכאל עת פרץ הסכסוך הכספי ביניהם.
189. אשר על כן, הטענה כי הועסקה ב"תפקיד הדורש מידה מיוחדת של אמון אישי" ועל כן לא חל עליה חוק שעות עבודה ומנוחה – דינה, להידחות.

¹⁶³ כאמור בסעיף 10 לסיכומי סוכנות חומה.

¹⁶⁴ כאמור בסעיף 5 לסיכומי התשובה מטעמם הסוכנות.

¹⁶⁵ כאמור בסעיף 6 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021.

¹⁶⁶ כפי העולה מתלושי השכר של אילנה (נספח יב' לתצהיר שלה) – העמלות לא שולמו מדי כל חודש בחודשו והן עמדו, לכל היותר, על 22.2% משכר היסוד (בחודש 1/2018). בחלק מהחודשים עמדו העמלות אף על סכומים נמוכים בהרבה (1/3% משכר היסוד בחודש 6/2017, 5.5% משכר היסוד בחודש 8/2017, 9% משכר היסוד בחודש 4/2017 וכו').

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 האם אילנה עבדה שעות נוספות? ואם כן – מה גובה הסכום שהיא זכאית לו בגין גמול
2 שעות נוספות?

3 190. כאמור לעיל, לא הוצגה הודעה לעובד או הסכם העסקה בו פירוט של מתכונת
4 שעות העבודה וימי העבודה של אילנה כמתחייב לפי הוראת סעיף 2 לחוק הודעה
5 לעובד.¹⁶⁷ משכך בהתאם לסעיף 5א לחוק הודעה לעובד, הנטל להוכחת מתכונת
6 העבודה (משך שבוע העבודה ואורך יום העבודה), הוא על כתפי הסוכנות.

7
8 191. זאת ועוד, לא הוצגו דוחות נוכחות של אילנה.¹⁶⁸

9
10 192. סעיף 26ב(א) לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 (להלן: "חוק הגנת השכר")
11 קובע כי אם המעסיק לא הציג רישומי נוכחות מתוך פנקס שעות העבודה, אזי, מוטלת
12 עליו חובת ההוכחה כי "העובד לא עמד לרשות העבודה במשך שעות העבודה השנויות
13 במחלוקת...".

14
15 193. סעיף 26ב(ב) לחוק קובע חזקה, לפיה, "חובת ההוכחה על המעסיק כאמור
16 באותו סעיף קטן, רק בעד מספר שעות נוספות שאינו עולה על 15 שעות נוספות
17 שבועיות או שאינו עולה על שישים שעות נוספות חודשיות".

18
19 194. זאת ועוד, בהתאם לסעיף 26ג(ג) לחוק: "בתובענה של עובד שעילותיה
20 השנויות במחלוקת הן אי-תשלום גמול שעות נוספות, ... והמעסיק שחייב במסירת
21 תלוש שכר לפי הוראות סעיף 24, לא מסר לעובד תלוש שכר, או מסר לעובד תלוש
22 שכר שלא נכללו בו הרכיבים האמורים, חזקה היא כי נקבע לעובד שכר כולל בניגוד
23 להוראות סעיף 5, ככל שהוא חל עליו, ויראו בשכר ששולם לו כשכר רגיל, שהרכיבים
24 האמורים אינם כלולים בו, אלא אם כן הוכיח המעסיק אחרת".

25
26 195. בע"ע (ארצי) 47715-09-14 עוזי ריעני – אליאסי שיווק בע"מ (29.3.2017)
27 (להלן: "פסק דין ריעני") נקבע כי לצורך יישומו של סעיף 26ב ניתן להבחין בין ארבעה
28 מצבים אפשריים ביחס למידת הוודאות בהתקיימות התנאי של עבודה בשעות נוספות,
29 העומד ביסוד תשלום גמול שעות נוספות, ולמידת הוודאות בהיקפה של העבודה
30 הנוספת (כאמור בסעיף 11 לפסק הדין).

¹⁶⁷ בהתאם לסעיף 2(א)(5) לחוק הודעה לעובד וכן כאמור בתקנה 2(1) לתקנות הודעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הודעה ופרטיה), תשס"ב-2002, יש לפרט את התשלומים המשולמים כשכר עבודה. נוסף על כך, יש לפרט את ארכו של יום עבודה, שבוע העבודה ויום המנוחה השבועי (כאמור בסעיף 2(א)(6) ו-7(7) לאותו חוק).
¹⁶⁸ כאמור בדיון מיום 9.9.2019, עמ' 5, ש' 11-20 לפרוי. בעוד שביחס לליזה הוצגו בדיון דוחות נוכחות בודדים (אך לא הוגשו לתיק) ביחס לאילנה לא הוצג אף דוח.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

196. כפי שיפורט להלן, אנו סבורים כי המקרה דנן עומד בתנאים של "המצב השני" כאמור בפסק דין ריעני, לפיו, "כאשר ניתן לקבוע פוזיטיבית שהעובד עבד שעות נוספות, ולכן מתקיים התנאי לחזקה, אך לא ניתן להוכיח את היקף עבודתו בהן מפאת העדר עריכת רישום בידי המעסיק כנדרש. במקרה זה תחול החזקה הקבועה ותוצאתה תהא חבות המעסיק "בעד מספר שעות נוספות שאינו עולה על חמש עשרה שעות נוספות שבועיות או שאינו עולה על שישים שעות נוספות חודשיות" (סעיף 11 לפסק הדין). ונפרט.

197. לטענת אילנה, בפגישות לפני שהתחילה לעבוד בסוכנות הובהר לה שהיא תצטרך לעבוד כמה שצריך ובמידת הצורך יביאו לה עזרה, כפי שאכן היה.¹⁶⁹

198. בחודשים הראשונים אילנה עבדה לבד ולאחר מספר חודשים גויסו עוד שתי פקידות (ליזה וסינטיה). אילנה הציגה התכתבויות (לטענתה, מחודש ינואר 2018) על כך שעיקר נטל העבודה נפל על כתפיה.¹⁷⁰ באחת ההתכתבויות הללו כתב לה חזי איך הדברים צריכים לעבוד:

"ואת ב 18:00 מסיימת לעבוד בכיף (לא צריך להשאר מעבר)
תתמקדי בתהליכי העבודה ניהול, הגעה למשרד ב 09:00 שיחה
בוקר שיחת צהריים יעדים גביה חידושים בזמן פגישות שלך מ
16:00 ותלמדי את המערכות כמו שצריך יום יומיים שבוע יהיה
קשה ואח"כ יהיה יותר פשוט"¹⁷¹

אילנה השיבה כי לא יכולה לקיים פגישות בשעה 16:00 ובתשובה השיב לה חזי כי "לא צריך פגישות בשלב זה עד שהעסק לא יתיישר מי שרוצה יגיע לחומה".¹⁷²

199. חזי אישר בעדותו שאכן כתב לאילנה שאם הכל היה מתנהל כמו שצריך היא לא הייתה צריכה לעבוד מעבר לשעות 9:00 - 18:00, קרי לא יותר מ-9 שעות ביום.¹⁷³ דבר שיש בו כדי להעיד כי אילנה עבדה יותר מ-9 שעות ביום.

¹⁶⁹ כאמור בסעיף 105 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁷⁰ כאמור בנספח יג' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁷¹ כאמור בנספח יג' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁷² כאמור בנספח יג' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁷³ כאמור בעדות חזי בעמ' 69, ש' 26-29 וכן בעמ' 71 ש' 31-29 לפרו'; כן ראו האמור בסעיף 98 לתצהיר אילנה ונספח יג' לאותו תצהיר וכן סעיף 95 לסיכומים של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

200. אילנה הצהירה כי החלה לעבוד בשעות הבוקר (החל מהשעה 8:00) ונשארה עד שעות הערב המאוחרות (22:00 - 21:00 ואף עד 23:00). בשעות הבוקר הייתה, לטענתה, משוחחת עם נציגי סוכנות חומה ועם הלקוחות. בהמשך היום היא הייתה ניגשת לבנק להפקיד כספים וכן ניגשת לבנק הדואר על מנת לשלוח פוליסות ללקוחות ומקיימת פגישות בחוץ עם לקוחות.
201. לטענתה, פעמים רבות נאלצה להישאר במשרד עד שעות מאוחרות וזאת עקב הלחץ שנוצר בעבודה. לטענתה, גם לאחר שגויסו פקידות נוספות היא נאלצה לבצע את רוב העבודה בעצמה. בין השאר, זכור לה גם ניסיון של פורץ להיכנס למשרד בשעה עשר בערב – ניסיון בעקבותיו הזעיקה משטרה. אלי וחזי לא הכחישו כי אכן היה אירוע שכזה.¹⁷⁴
202. אילנה צירפה התכתבויות המעידות על כך שעבדה בשעות הערב המאוחרות (כך ב-30.8.2017 ציינה בשעה 20:28 שהיא עדיין במשרד ונאמר לה ללכת הביתה; כן ציינה בחודש פברואר 2018 כי היא נמצאת במשרד בסביבות השעה 20:00 בערב).¹⁷⁵
203. זאת ועוד, אילנה העידה כי הסיבה בגינה עזבה את העבודה בסוכנות הייתה מאחר שעבדה עד שעות מאוחרות והייתה נתונה ללחץ רב.¹⁷⁶
204. הסוכנות לא סתרה את האמור וכל שנטען על ידה הוא כי לא קיימים דוחות נוכחות מאחר שאילנה לא הייתה מחויבת לדווח על שעות העבודה שלה בהיותה עובדת במשרת אמון.¹⁷⁷
205. בנסיבות אלו, משעה שסוכנות חומה כלל לא התמודדה עם הטענות בדבר היקף שעות העבודה - לא בתצהיר ולא בחקירה של אילנה, ומשהוכח כי אילנה עבדה שעות נספות אולם לא ניתן לדעת את היקף העבודה מפאת היעדר עריכת רישום בידי המעסיק כנדרש, חלה החזקה הקבועה בחוק.

¹⁷⁴ כאמור בסעיף 31 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד.

¹⁷⁵ כאמור בנספח יד' לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

¹⁷⁶ כאמור בעדות של אילנה בעמ' 116, ש' 7-12 לפרו'.
¹⁷⁷ כאמור בעדות של אלי בעמ' 43, ש' 35 ובעמ' 45, ש' 14-1 לפרו' וכן בעדות של חזי בעמ' 49, ש' 35-21 לפרו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

206. אילנה העמידה את התביעה לגמול שעות נוספות על סך כולל של 49,115 ₪

וזאת לפי החישוב הבא :

בחודשיים הראשונים לעבודה שלה בגין שעה אחת נוספת ביום (22 ימים בחודש) –

$$2,661 ₪ = 44 \text{ ימים} * 48.39 ₪ \text{ לשעה} * 125\%$$

ב-12 החודשים שלאחר מכן, לטענתה, היא זכאית לפי החזקה בחוק לסכומים הבאים

$$- (40 \text{ שעות} * 48.39 ₪ * 125\%) + (20 \text{ שעות} * 48.39 ₪ * 150\%) = 3,871 ₪ \text{ בחודש} *$$

$$12 \text{ חודשים} = 46,454 ₪.$$

207. עם זאת, בהתאם לפסיקה במקרה שבו עובד עבד חמישה ימים בשבוע או

במקרה שבו לא קיים מידע קונקרטי לגבי מספר ימי העבודה בחודש או מספר השעות

בכל שבוע או ראייה לחלוקה אחרת, יש לערוך את התחשיב לפי ההנחה כי השעות

הנוספות יתפרשו על פני 22 ימי עבודה חודשיים. דהיינו, 44 שעות נוספות בתעריף של

125% והיתרה – 16 שעות נוספות בתעריף של 150% (כאמור בע"ע (ארצי) 63110-06

19 יוסי דהן – אביחי סיסו (18.2.2020)).

208. על כן, הגם שהחישוב של אילנה בכל הנוגע לחודשיים הראשונים מתקבל (קרי,

היא זכאית בגינם לתשלום על סך 2,661 ₪), בכל הנוגע ליתרת התקופה, 11.5 חודשים

(מיום 22.4.2017 ועד 8.4.2018), אילנה זכאית לתשלום גמול שעות נוספות לפי החישוב

הבא :

$$(44 \text{ שעות} * 48.39 ₪ * 125\%) + (16 \text{ שעות} * 48.39 ₪ * 150\%) = 3,822 ₪ \text{ בחודש} * 11.5$$

$$\text{חודשים} = 43,953 ₪.$$

$$\text{סה"כ} - 2,661 ₪ + 43,962 ₪ = 46,614 ₪ \text{ ש"ח}$$

209. משקיימת בתיק מחלוקת בנוגע לעצם הזכאות של אילנה לתשלום גמול שעות

נוספות אנו קובעים כי היא אינה זכאית לפיצויי הלנה. תחת האמור אנו קובעים כי

היא זכאית לגמול שעות נוספות בסך של 46,614 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית

ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

האם אילנה זכאית להפרשים בגין עמלות?

210. לטענת אילנה, סוכם עמה בעל פה כי בנוסף לשכר שלה תקבל שני סוגי עמלות - "עמלות מכירה" בגובה של אחוז (1%) ממחזור המכירות בסניף נתניה ועמלות על פוליסה חדשה של ביטוח בריאות בגובה 20% מהפרמיה החודשית.¹⁷⁸

211. לטענתה, במהלך תקופת ההעסקה שלה קיבלה רק חלק מהעמלות המגיעות לה ללא שעקבה ובדקה את החישובים של סוכנות חומה. על כן, העמידה בכתב התביעה שכנגד את התביעה בגין הפרש עמלות עבור תקופת ההעסקה שלה וכן עבור חודש 4/2018 (בו לא התאפשר לה לעבוד בפועל), על סך של 10,000 ₪. זאת עד לקבלת פירוט מדויק של כלל המכירות של סניף נתניה.¹⁷⁹

212. מנגד, הסוכנות אינה מכחישה כי השכר של אילנה היה מורכב משכר יסוד על סך 9,000 ₪ (ברוטו) וכן עמלות בגין פוליסות ביטוח בריאות חדשות שנחתמו וזאת בגובה 20% מהפרמיה החודשית. עם זאת, לטענת הסוכנות העמלה הייתה אמורה להיות משולמת רק בגין פוליסת ביטוח בריאות חדשה שתובא על ידה (משמע, על ידי אילנה) ולא כל פוליסת ביטוח בריאות שתחתם באופן כללי. זאת ועוד, הסוכנות מכחישה כי הובטח לאילנה כי תקבל עמלות מכירה בגובה של אחוז ממחזור המכירות בסניף נתניה.¹⁸⁰ לטענתה, כל תשלום נוסף ששולם לאילנה, ככל ששולם, בוצע לפנים משורת הדין ומתוך רצון חופשי של אלי וחזי לפרגן לאילנה, כלשונם.¹⁸¹

213. כפי שעולה מהעדויות והראיות בתיק אכן הוסכם על תשלום עמלות לאילנה בגין ביטוחי בריאות שהיא מכרה (בלבד) בגובה של 20% מהפרמיה החודשית. בישיבת קדם המשפט השנייה שהתקיימה ביום 9.9.2019 אישרה אילנה לפרוטוקול כי אכן כטענת סוכנות חומה קיבלה עמלות בגין ביטוחי בריאות (ולטענתה גם בנוגע לפוליסות ביטוח חיים) בגובה 20% וזאת עבור פוליסות שהיא סגרה באופן אישי: "העמלות

¹⁷⁸ בתצהיר עדות ראשית טענה אילנה כי נאמר לה גם כי תקבל בונוסים מיוחדים עבור מכירות גבוהות לפי החלטת המנהלים (סעיף 83 לתצהיר). אך הדבר לא הוזכר בכתב התביעה שכנגד ומכל מקום לא נתבע סעד בגין כך ועל כן לא נתייחס לכך.

¹⁷⁹ כאמור בסעיפים 32-36 לכתב התביעה שכנגד.

¹⁸⁰ כאמור בסעיפים 25 ו-28 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד וכן כאמור בסעיפים 14-17 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021.

¹⁸¹ כאמור בסעיף 17 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

שאני קיבלתי היו עבור רק מה שאני הבאתי, בביטוח חיים ובריאות וזה היה

20%¹⁸².

214. לגבי עמלות מתוך מחזור מכירות של סניף נתניה – בעוד שאילנה טענה כי

הובטחה לה עמלה מתוך מחזור המכירות של הביטוחים האלמנטריים בסניף נתניה,

כאמור, לטענת הסוכנות, מעולם לא הובטחו לאילנה עמלות בגין כך בכלל וביחס

למכירות של סניף נתניה בפרט.¹⁸³

215. לתמיכה בטענתה כי היא הייתה זכאית לקבל עמלה מתוך מחזור מכירות של

סניף נתניה, מפנה אילנה לדברי חזי בישיבת קדם המשפט מיום 9.9.2019, לפיהם,

"בחלק האלמנטרי העמלה הייתה פר שקל. בחלק של ביטוח חיים זה היה עמלה של

20% ממה שהנתבעת מפנה אלי ואני סוגר" (ההדגשה הוספה).¹⁸⁴ עם זאת, מדובר

באמירה חד פעמית שלא ניתן לה תימוכין בעדויות בהמשך ולא ברור גם מה משמעות

האמירה כי "העמלה הייתה פר שקל" ובכלל זה לא ניתן להבין מכך מה היה גובה

העמלה. במילים אחרות, אמירה זו אינה תומכת בטענת אילנה כי הייתה זכאית

לעמלה בגובה אחוז מכלל מחזור המכירות של סניף נתניה.

216. בתצהירים המשלימים וכן בדיון ההוכחות, חזרו והעידו אלי וחזי כי אילנה

נהנתה מעמלה בגובה 20% בגין כל פוליסת בריאות שמכרה בלבד.¹⁸⁵ כמו-כן אלי העיד

כי התשלום נעשה על בסיס דיווח בעל פה של אילנה (ואולי במייל) וזאת תוך הסתמכות

על דבריה.¹⁸⁶

217. עוד חזרו והעידו אלי וחזי כי מעולם לא הובטחו לאילנה עמלות אחרות וככל

שאכן שולם לה סכום גבוה יותר מהסכום לו היא זכאית הדבר נעשה לפני משורת

הדין ומתוך רצון חופשי של מנהלי חומה על מנת לפרגן ולעודד את אילנה.¹⁸⁷

¹⁸² עמ' 3, ש' 4 לפרו' הדיון מיום 9.9.2019.

¹⁸³ כאמור בסעיפים 14-19 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021.

¹⁸⁴ כאמור בפרו' הדיון מיום 9.9.2019, עמ' 2, ש' 32 וכן בעמ' 3, ש' 1.

¹⁸⁵ כאמור בסעיפים 14-18 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021 וכן כאמור בעמ' 25, ש' 5-7 לפרו' מיום 1.12.2021.

¹⁸⁶ כאמור בעדות אלי, בעמ' 25, ש' 10-15 ובעמ' 26 ש' 23.

¹⁸⁷ כאמור בסעיפים 14-18 לתצהירים המשלימים של אלי וחזי מיום 1.6.2021 וכן כאמור בעדות אלי, בעמ' 25, ש' 10-15, בעמ' 27 ש' 4-7 ובעמ' 47, ש' 23-26.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

218. לא הוכח גם כי אילנה התלוננה במהלך תקופת ההעסקה שלה על אי תשלום העמלה מתוך מחזור המכירות, למרות שככל שהייתה זכאית לכך מדובר בסכום נכבד – כ-1,500 ₪ לחודש, לשיטת אילנה.¹⁸⁸ כאשר אילנה נשאלה בחקירה הנגדית האם יש לה אסמכתה לכך שהיא הלינה על אי תשלום העמלות בגין מחזור המכירות של הסניף טענה שכן. אולם כשנשאלה מדוע אותן אסמכתאות לא הוצגו השיבה "אין לי מה לענות".¹⁸⁹ יוער גם בהקשר זה כי אילנה לא טענה כי התפטרה עקב חילוקי דעות לגבי תשלום השכר והעמלות שלה אלא עקב לחץ מתמשך בעבודה.¹⁹⁰
219. על כן, הגם שבהיעדר הודעה לעובד הנטל על הסוכנות להוכיח מה סוכם לגבי גובה השכר ותנאי תשלום העמלות, לא השתכנענו ממארג הראיות, כטענת אילנה, כי הוסכם עמה על תשלום עמלות ממחזור המכירות של סניף נתניה בגין ביטוחים אלמנטריים אלא אך ורק בגין ביטוחי הבריאות שהיא מכרה.
220. עם זאת, חרף האמור לא הגענו לכלל מסקנה כי יש לפסוק לזכותה סכום כלשהו גם בגין ביטוחי הבריאות שמכרה, וננמק.
- ראשית, בכתב התביעה שכנגד אילנה תבעה "הפרשי עמלות" בסך כולל של 10,000 ₪ מבלי להבחין בין סוגי העמלות (עמלה בגין ביטוחי בריאות או עמלה מתוך מחזור המכירות). בהמשך, גם בתצהיר העדות הראשית שלה לא עשתה הבחנה כאמור, ולהבנת בית הדין החישוב שם, לפיו, בפועל היא זכאית לעמלות בגובה 12,000 ₪, מתייחס אך ורק לעמלות בגין מחזור המכירות של סניף נתניה (שכאמור קבענו כי לא הוכח כי הייתה זכאית להן).¹⁹¹ משמע, לא צוין ולא הוכח גובה הסכום לו הייתה זכאית, לטענתה, בגין ביטוחי הבריאות.
- שנית, הגרסה של אילנה לעניין עצם התשלום של העמלות בגין ביטוחי בריאות אינה עקבית, ולמצער לא ברורה. בעוד שבישיבת קדם המשפט מיום 9.9.2019 אילנה הצהירה כי קיבלה עמלות עבור פוליסות ביטוח בריאות (וחיים),¹⁹² בתצהיר עדות ראשית שלה הצהירה כי "במהלך תקופת עבודתי קיבלתי רק חלק מהעמלות המגיעות

¹⁸⁸ בתצהיר שלה מיום 6.12.2020 טענה אילנה כי סניף נתניה מכר על פי ההערכה שלה בממוצע של 150,000 ₪ לחודש (סעיף 89 לתצהיר שלה) ומשכך אחוז מכך עומד על 1,500 ₪.

¹⁸⁹ ראו עדותה של אילנה בעמ' 150, ש' 34-8 ועמ' 151, ש' 5-1 לפרו'.

¹⁹⁰ כאמור בסעיף 22 לתצהיר עדות ראשית של אילנה.

¹⁹¹ בתצהיר העדות הראשית אילנה טוענת כי היא מעריכה את ההכנסות של סניף נתניה על סך של 150,000 ₪ (בחודש) ועל כן סך המכירות בתקופה שעבדה עומד על 2,000,000 ₪, "וזאת עוד לפני העמלה עבור פוליסות בריאות" (כאמור בסעיף 89 לתצהיר שלה מיום 6.12.2020). אחוז מתוך 2 מיליון ₪ הוא 20,000 ₪. מאחר ששולם לה בתלושי השכר עבור עמלות סך של 8,071 ₪, היא טוענת שהיא זכאית להפרש בגובה 12,000 ₪ (כאמור בסעיפים 82 ו-87 לתצהיר שלה). יוער כי בכל מקרה לא הייתה זכאית לפיצוי מעבר לסכום שתבעה – 10,000 ₪.

¹⁹² כאמור בעמ' 3, ש' 4 לפרו' מיום 9.9.2019.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 לי ללא שקיבלתי פירוט מסודר וכן לא קיבלתי כלל עמלות עבור פוליסות ביטוח
2 בריאות. כשקיבלתי עמלה מדי פעם, היא שולמה על חשבון העמלות ותמיד הובטח
3 לי שיעשו איתי סיכום מאוחר יותר" (ההדגשה הוספה).¹⁹³ שתי הטענות העובדתיות
4 אינן יכולות לדור בכפיפה אחת – או ששולם לה בגין ביטוחי הבריאות שמכרה או
5 שלא.
6

7 221. משקבענו כי לא סוכם כי היא זכאית לעמלות מתוך מחזור המכירות של הסניף
8 אנו מקבלים את גרסת הסוכנות כי הסכום ששולם לה במהלך תקופת ההעסקה שלה
9 בתלושי השכר (8,071 ₪ וכן 756 ₪ בחודש 4/2018) משקף את העמלות להן הייתה
10 זכאית בגין ביטוחי בריאות שהיא מכרה ואין היא זכאית לתשלום נוסף מעבר לכך.¹⁹⁴
11
12 222. משקיימים בתיק תלושי שכר בהם פירוט של עמלות שאין חולק כי האמור
13 בהם שולם ומשעה שלא הוכח כי אילנה טענה משך כל תקופת ההעסקה שלה כנגד
14 הסכומים ששולמו לה בגין העמלות (אלא רק לאחר שהוגשה התביעה העיקרית),
15 ובהיעדר תביעה וחישוב של הסכום לו היא זכאית בגין ביטוחי הבריאות שמכרה –
16 הגענו לכלל מסקנה כי אין מקום לפסוק לה תשלום נוסף מעבר למה ששולם.
17

התביעה לתשלום הפרשי דמי הבראה

18
19
20 223. לטענת אילנה, כמפורט בתלושים שלה, היא קיבלה תשלום עבור 5 ימי הבראה
21 בלבד. היות ועבדה מעל שנה וחודשיים היא זכאית ליום הבראה נוסף בסך של 378
22 ₪.¹⁹⁵
23

24 224. הסוכנות טענה בתצהירים המשלימים מטעם אלי וחזי כי במסגרת ההליך
25 שולמו לה דמי הבראה ומשכך רכיב תביעה זה אינו רלבנטי.¹⁹⁶ אולם טענה זו אינה
26 עולה בקנה אחד עם העובדה כי אילנה לא זנחה את התביעה בגין רכיב זה.¹⁹⁷
27

¹⁹³ כאמור בסעיף 84 לתצהיר של אילנה.
¹⁹⁴ כאמור בסעיף 89 לתצהיר של אילנה שם היא מפנה לתשלומים בתלושי השכר שצורפו כנספח יב'. זאת ועוד, בדיון ביום 9.9.2019, אישרו הצדדים כי שולם לה בונוס בעבור חודש 4/18 (עמ' 1, ש' 24 לפרו').
¹⁹⁵ כאמור בסעיף 120 לסיכומי אילנה.
¹⁹⁶ כאמור בסעיף 42 לתצהיר המשלים של חזי מיום 1.6.2021 וכן בסעיף 44 לתצהיר המשלים של אלי מיום 1.6.2021.
¹⁹⁷ כאמור בסעיפים 120 ו-121 לסיכומים של אילנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

225. משכך ובהיעדר אסמכתה כי הסוכנות שילמה לאילנה בעבור רכיב זה במסגרת ההליך, דין התביעה להתקבל ועל הסוכנות לשלם לה 378 ₪ בגין הפרשים עבור דמי הבראה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

התביעה לפיצוי מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965

226. אילנה טענה כי לאחר סיום העבודה שלה מנהלי הסוכנות ועובדים שלה הפיצו עליה לשון הרע, הכפישו את שמה ואמרו ללקוחות שלה כי היא גונבת לקוחות או כי טיפלה בלקוחות באופן רשלני. בחלק מהמקרים אמרו זאת הלקוחות לאילנה באופן ישיר. כמפורט להלן:¹⁹⁸

א. גבי אטלי סטפני – לקוחה שעברה תאונת דרכים ורכבה הוכרז כאובדן גמור. עת הלקוחה התקשרה לאילנה היא הסבירה לה מה צריך לעשות והפנתה אותה לסוכנות חומה אשר באמצעותה נרכשה הפוליסה. לטענת אילנה, חזי הבין שהלקוחה דיברה עם אילנה ואמר לה שקודם צריך לחדש את הפוליסה ולאחר מכן הוא יטפל בתביעה כנגד חברת הביטוח. לטענת אילנה, באותה הזדמנות חזי אמר לגבי סטפני כי אילנה לא מבינה כלום, שהיא לא עבדה כמו שצריך, ולא כדאי לה לעבוד דרכה מכיוון שהיא לא טובה (יכונה להלן: "**הפרסום הראשון**").

ב. רודני שלום – לקוח ותיק של אילנה שגם מפנה אליה לקוחות הודיע לאילנה שלקוחות שהעביר לה מודיעים לו שהם מתקשרים לסוכנות חומה ושם אומרים להם שאילנה עבדה בצורה לא טובה ולא נכונה ויש פוליסות שבכלל לא הופקו עקב הרשלנות שלה. לטענתה, מאז הוא גם הפסיק להפנות אליה לקוחות (יכונה להלן: "**הפרסום השני**").

ג. לורנה מימון – לקוחה של אילנה אשר התקשרה לסוכנות חומה ושאלה היכן אילנה ומה לגבי התביעה שלה. לטענת אילנה, ליזה שוחחה עמה ואמרה לה שלאילנה לא אכפת מהלקוחות ושהיא בחופשה או במחלה רוב הזמן. הלקוחה התקשרה לאילנה שאמרה לה שהיא כבר לא עובדת בסוכנות חומה. לאחר מכן הלקוחה התקשרה שוב לליזה ורק לאחר שהלקוחה אמרה לה כי אילנה אמרה שהיא לא עובדת כבר בחומה הודתה ליזה כי בסוכנות מחפשים מישהי שיודעת לטפל בתביעות (יכונה להלן: "**הפרסום השלישי**").

¹⁹⁸ כאמור בסעיפים 50-55 לכתב התביעה שכנגד וכן סעיפים 109-115 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

227. בסיכומים מטעמה טענה אילנה כי טענותיה בדבר המקרים בהם הוכפשה –
לא נסתרו אלא כל שנטען הוא כי חלות על הפרסומים הגנות בהתאם לסעיף 15 לחוק
וכל טענה אחרת לפיה כביכול הדברים לא נאמרו מהווה הרחבת חזית אסורה.¹⁹⁹
לטענתה, עדותו של מר משה אטל, עד מטעם הסוכנות, רק חיזקה את טענתה כי מנהלי
חומה טענו ביחס אליה כי היו בעיות עמה וכי היא גנבה תיקים. לטענתה, מנהלי חומה
החליטו להכפיש אותה בכל דרך בכוונה לפגוע בה ובפרנסה שלה. כל זאת מבלי להביא
בדל של ראיה או הוכחה כי אכן התרשלה והסבה נזקים ללקוחות או גנבה לקוחות ועל
כן לא עומדות להם ההגנות מכוח החוק.²⁰⁰
228. על יסוד האמור לעיל, אילנה טענה כי הסוכנות הפרה את הוראות חוק איסור
לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק") והיא תובעת פיצוי ללא הוכחת נזק על סך
50,000 ₪ בגין פרסום לשון הרע ועוגמת נפש.²⁰¹
229. מנגד, הסוכנות טענה בכתב ההגנה בתביעה שכנגד כי טענותיה של אילנה
מוכחשות וכי על ה"פרסומים" הנטענים חלות הגנות בהתאם לסעיפים 15(2), (3) ו-7)
לחוק. הפרסום היווה הבעת דעה על התנהגותה והתנהלותה של אילנה תוך שהסוכנות
הייתה ממונה עליה במסגרת יחסי עבודה.²⁰² משכך נטען כי נוכח הנזקים החמורים
שהיא הסבה וממשיכה להסב לסוכנות וללקוחותיה, מחובתה המוסרית לידע אותם
על מנת שלא יפגעו על ידי אילנה.
230. בכלל זה הסוכנות פירטה כי במקרה אחד לאחר ההתפטרות שלה, אילנה לא
טרחת לידע לקוח שהיה מעורב בתאונה והתקשר אליה כי היא אינה עובדת בסוכנות
ואמרה לו שהיא תעזור לו לתקן את הרכב מבלי שהיה בידיה מידע באשר לתוקף
הפוליסה שהייתה ברשותו. בפועל, לא הייתה לאותו לקוח פוליסה תקפה שכן לא
שולמה בגינה הפרמיה. הלקוח הפקיד במוסך שיק בטחון בסך 47,000 ₪ וכעת
הסוכנות מנסה להסדיר את הנושא על מנת לא להיתבע על ידי אותו לקוח. על כן,

¹⁹⁹ בהקשר זה אילנה מפנה להסכמה בדיון מיום 1.12.2021, לפיה, חרף עמידתה על כך כי האמור בסעיף 31 לתצהירים המשלימים של חזי ואלי (שהוגשו ביום 21.6.2021) בדבר הכחשת הפרסומים המהווים, לשיטתה, "לשון הרע" היא בגדר שינוי חזית – סעיפים אלו לא ימחקו ולאילנה שמורה זכות להגיש תצהיר משלים. זאת ועוד, ניתנה החלטה לפיה לא תותר הרחבת חזית מעבר לזו שנקבעה בכתבי הטענות.

²⁰⁰ סעיפים 116-118 לסיכומי אילנה.

²⁰¹ כאמור בסעיף 55 לכתב התביעה שכנגד.

²⁰² כאמור בסעיף 32 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 לטענת הסוכנות אילנה ממשיכה לגרום ללקוחות של הסוכנות נזקים חמורים
2 ומחובתה המוסרית ליידע את הלקוחות על מנת שלא יפגעו על ידי אילנה.²⁰³

3
4 231. בסיכומים מטעמה הוסיפה וטענה הסוכנות כי נטל ההוכחה הוא על אילנה
5 ולא הוכח כי סוכנות חומה פרסמה דבר כלשהו עליה - לא הוגשו תצהירים מטעם
6 אותם דוברים (לכאורה) והם לא הובאו לעדות. זאת ועוד, אילנה לא עמדה בחובת
7 הפירוט של כל מרכיבי "הפרסום" המהווים לשון הרע, בכלל זה - לא הוצגו המילים
8 המדויקות שנאמרו, מועד הפרסום, המסגרת בה נאמרו האמירות וכו'. חשוב מכך,
9 לטענת הסוכנות, אילנה לא הציגה את אותן הודעות שציגה בעדות שלטענתה אמורות
10 היו לתמוך בטענותיה (ועל כן אין לדעת אם בכלל הודעות אלו קיימות או הן פרי
11 דמיונה של אילנה). כך כשנשאלה מדוע לא הגישה עדויות של הדוברים השיבה - "לא
12 יודעת, אני לא חשבת שצריך להגיש תצהיר".²⁰⁴

13
14 232. לטענת הסוכנות, הסוכנות או העובדים שלה מעולם לא דיברו סרה על אילנה
15 ומעולם לא ידברו. לתמיכה הפנתה הסוכנות לעדות מר אטל, אשר לטענתה אישר כי
16 הסוכנות לא דיברה על המקצועיות שלה.²⁰⁵

17
18 233. מעבר לכך, לטענת הסוכנות, הוכח כי אילנה מעלה בתפקיד שלה ועל כן עומדת
19 לסוכנות ההגנה בדבר "אמת דברתי", משהוכח כי היא העבירה סודות מסחריים לידי
20 מתחרים של הסוכנות. גם המקרה של משה אטל מעיד על התנהלותה הלא מקצועית
21 שהסבה נזקים כספיים לאותו לקוח.²⁰⁶

22
23 234. לאחר שבחנו את הראיות וטענות הצדדים הגענו לכלל מסקנה כי דין התביעה
24 בגין רכיב זה להידחות.

המסגרת הנורמטיבית:

25
26
27
28 235. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר "לשון הרע" כדבר שפרסומו עלול:

²⁰³ כאמור בסעיף 32 לכתב ההגנה בתביעה שכנגד.
²⁰⁴ עמ' 154, ש' 33-32 לפרו' וכן כאמור בסעיפים 50-53 לסיכומי הסוכנות וכן בסעיפים 12-13 לסיכומי התשובה.
²⁰⁵ כאמור בעדות מר אטל, בעמ' 15, ש' 6-5 לפרו' מיום 20.7.2022.
²⁰⁶ כאמור בסעיף 13ד' לסיכומי התשובה של הסוכנות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1 "(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או

2 ללעג מצדם ;

3 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו ;

4 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,

5 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו ;

6 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,

7 נטייתו המינית או מוגבלותו"

8
9 236. סעיף 2 לחוק קובע מה ייחשב בגדר פרסום :

10 "(א) פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס,

11 לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

12 (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות -

13 (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או

14 לאדם אחר זולת הנפגע ;

15 (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם

16 זולת הנפגע."

17
18 237. בעניין חובת הפירוט המוטלת על התובע בתביעה על פי חוק זה, נקבע בספרות

19 ובפסיקה כי "בכתב תביעה במשפט לשון הרע יש להצביע על העובדות המקימות את

20 כל מרכיביה של עילת העוולה האזרחית, היינו: את מרכיב ה"פרסום" ; מרכיב "לשון

21 הרע" ; והעובדות שמהן נגזרת אחריותו של כל אחד מהנתבעים. תובע אינו יכול

22 להסתפק בטענה שהנתבע הוציא עליו דיבה, והוא חייב לציין בכתב תביעתו את

23 "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, שבהם השתמש הנתבע". כאשר לשון הרע נאמרה

24 בעל פה, על התובע לציין בכתב תביעתו את המילים המדוייקות שנאמרו, והוא אינו

25 יכול להסתפק במסירת תוכנו" (ציטוט מתוך ספרו של אורי שנהר, דיני לשון הרע

26 (1997), עמ' 421, אשר הובא בע"ע (ארצי) 7192-02-13 ד.אס. פי גרופ בע"מ - אלי

27 אסולין (16.09.2013), סעיף 12 לפסק הדין, ההדגשה הוספה (להלן: "פסק דין

28 ד.אס.פי"). זאת ועוד, "במרבית המקרים, יש לדרוש שהמילים שנכתבו או נאמרו,

29 ואשר מקימות לטענת התובע עילת תביעה לפי החוק, יובאו בכתב התביעה במפורש,

30 ומוטב בצורה של ציטוט" (סעיף 13 לפסק דין ד.אס.פי).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

238. בנוסף למרכיב "לשון הרע" יש להוכיח את עצם ה"פרסום" והעובדות מהן נגזרת האחריות, כדברי בית הדין: "אין בידנו לקבל את טענת העובד כי כדי להקים את יסודות העוולה נדרש התובע לפרט רק את האמירות שנאמרו בפועל, והוא אינו נדרש לפרט את נסיבות הפרסום ועובדות נוספות - מועד הפרסום, מקום בו בוצע, המסגרת בה נאמרו האמירות, זהות המפרסם וכו'". כאמור, על התובע להוכיח לא רק את מרכיב "לשון הרע" אלא גם את מרכיב ה"פרסום" ואת "העובדות שמהן נגזרת אחריותו של כל אחד מהנתבעים"... אין משמעות הדרישה לפירוט המרכיבים האחרים כי בהיעדר מידע מלא בידי התובע אודות נסיבות הפרסום, כגון יום ושעה מדויקים בהם בוצע הפרסום, תימחק התביעה על הסף בשל היעדר עילה. אולם על התובע לתת פירוט בסיסי לכל מרכיב מעילת התביעה. כך, למשל, בהיבט הזמן, יהיה על התובע לפרט את תחום פרק הזמן בו בוצע הפרסום, אם אין בידו מועד מדויק" (סעיף 14 לפסק דין ד.אס.פי, ההדגשה הוספה).

239. זאת ועוד, בחינת התקיימות לשון הרע נעשית בהתאם לפסיקה בארבעה שלבים. "בשלב ראשון, יש לברור מהביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה של האדם הסביר, היינו לפי מבחן אובייקטיבי, על פי הנסיבות ולשון הדברים. בשלב השני, יש לברר על פי תכלית החוק באם מדובר בביטוי המהווה לשון הרע על פי סעיפים 1 ו- 2 לחוק. בשלב השלישי, יש לברר האם עומדת למפרסם אחת או יותר מההגנות המנויות בסעיפים 13 - 15 לחוק. בשלב רביעי, יש לדון בשאלת הפיצויים המגיעים לנפגע" (ע"ע (ארצי) 46548-09-12 לירן אבידן – פלאפון תקשורת בע"מ (31.3.2015), סעיף 17 לפסק הדין (להלן: "פסק דין לירן אבידן")).

240. ביחס לשלב הראשון והשני – המבחן שנקבע בפסיקה הינו אובייקטיבי. בהתאם לו, יש לפרש את הביטוי לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, וזאת לא רק לפי מובנם הפשוט של המילים המפורשות אלא גם על פי המסר המועבר "בין השורות" בהתאם להקשר הכולל (כאמור בסעיף 25 לפסק דין לירן אבידן). על מנת לקבוע כי מדובר ב"לשון הרע" אין צורך להשתכנע כי התובע הושפל או בוזה בפועל אלא די בכך שהפרסום עלול היה להביא לתוצאה כזו; אף אין רלוונטיות לכוונת המפרסם (כאמור בסעיף 26 לפסק דין לירן אבידן).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

- 1 ביחס לשלב השלישי – 241.
- 2 חוק לשון הרע קובע "בסעיפים 14 ו-15 לו, הגנות הפוטרות את המפרסם מאחריות
- 3 בגין לשון הרע בנסיבות שונות. היינו, "המחוקק הגדיר מראש מצבים מסוימים
- 4 שבהם יהא זה מוצדק להעדיף את חופש הביטוי וזכויות ואינטרסים ציבוריים
- 5 חשובים נוספים על פני השם הטוב וכבוד האדם" (כאמור בסעיף 27 לפסק דין לירן
- 6 אבידן).
- 7
- 8 242. במקרה דנן, נטען להגנות החלות מכוח סעיף 15 לחוק ועל כן נתייחס רק אליו
- 9 ולתני הסעיף הרלבנטיים אליהם הפנתה הסוכנות, כדלקמן:
- 10
- 11 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם
- 12 הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות
- 13 האלו:
- 14 ..."
- 15 (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו
- 16 חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
- 17 (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או
- 18 הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם
- 19 מעונין בו ענין אישי כשר;
- 20 ...
- 21 (7) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אפיו של הנפגע בענין
- 22 שבו הנאשם או הנתבע ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה,
- 23 והפרסום היה מוצדק על ידי היותו ממונה כאמור;
- 24 ..."
- 25
- 26 243. כאמור בפסק דין לירן אבידן (סעיף 31 לפסק הדין):
- 27
- 28 "אשר להגנות הקבועות בסעיף 15 לחוק - היסוד המשותף לכולן
- 29 הינו כי הנתבע ביצע את הפרסום מושא ההליך בתום לב, ובלבד
- 30 שמתקיימת במקביל לכך אחת הנסיבות המנויות בסעיפי המשנה
- 31 של הסעיף. את תום הלב הנדרש יש לבחון הן בהתייחס לאינטרסים
- 32 הרלוונטיים לסעיף המשנה הנדון (עניין הרציקוביץ') והן בהתייחס

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

להקשר של יחסי עבודה על מאפייניהם הייחודיים, כאשר "חובת
תום הלב מערבת אלמנטים סובייקטיביים ואובייקטיביים כאחד"
(חוות דעתו של הנשיא (בדימוס) אשר גרוניס בעניין דיין). עוד יש
להזכיר בהקשר זה את החזקות המנויות בסעיף 16 לחוק, הקובע
כדלקמן:

"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות
האמורות בסעיף 15, ושהפרסום לא חרג מגדר הסביר באותן
נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.

(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב,
אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:

(1) הדבר שפורסם לא היה אמת, והוא לא האמין באמיתותו;

(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום
אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא, אם לא;

(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה
סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15".

חזקות אלו קובעות לפיכך כי "על הפרסום להיות סביר, אין לפרסם
דבר שהמפרסם לא האמין באמיתותו, יש לנקוט מראש אמצעים
סבירים לשם בחינת אמיתות הפרסום, ואל למפרסם להתכוון לפגוע
יתר על המידה" (השופט ניל הנדל בעניין דיין) - והכל, כאמור,
בהקשרה של ההגנה הספציפית והערכים המוגנים במסגרתה"

244. באשר לשלב הרביעי –

בהתאם לסעיף 7 לחוק פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע מהווה עוולה
אזרחית. בגין האמור בית הדין רשאי לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה
על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק (כאמור בסעיף 7א(ב) לחוק) וכן ככל
שמוכח כי הנתבע פרסם את הדברים "בכוונה לפגוע" ניתן לחייב בשיעור מוגדל
(כאמור בסעיף 7א(ג) לחוק). בבואו לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב לטובת
הנתבע גם בנסיבות המתוארות בסעיף 19 לחוק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

מן הכלל אל הפרט:

245. בכתב ההגנה לתביעה שכנגד צוין ביחס ל-3 הפרסומים בגינם הוגשה התביעה שכנגד כך: "מוכחש ומכל וכל האמור בסעיף 50-55 – הנתבעת תטען כי על ה"פרסומים" הנטענים חלות הגנות בהתאם לסעיף 15(2), (3), (7) לחוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965. הפרסום היווה הבעת דעת על התנהגותה והתנהלותה של התובעת תוך שהנתבעת הייתה ממונה עליה במסגרת יחסי עובד מעביד..."²⁰⁷ מכאן כי כפי שטוענת אילנה, הסוכנות לא הכחישה את ה"פרסומים" הנטענים, בניגוד לאמור בתצהיר המשלים של הסוכנות וכן בסיכומים מטעם הסוכנות, והדבר מהווה הרחבת חזית אסורה.

246. עם זאת, לא מצאנו לקבל את התביעה דנן, מאחר שאנו סבורים כי מרכיבי ה"פרסומים" הנטענים לא פורטו כנדרש לפי הפסיקה. בכלל זה, אילנה לא ציינה את המקום והמועד שבו הן נאמרו וכן לא בכולם ציינה את "זהות המפרסם".

247. כך למשל, ביחס לפרסום הנטען הראשון - אילנה לא ציינה מה היה מקור הידיעה שלה כי נאמר על ידי חזי לגבי אטלי סטפני שאילנה לא מבינה כלום, שהיא לא עבדה כמו שצריך וכי לא כדאי לה לעבוד דרכה מאחר שהיא לא טובה. כלומר, אילנה לא ציינה כיצד נודע לה כי דברים אלו נאמרו (האם מפי גב' אטלי סטפני או מפי גורם אחר).

248. ביחס לפרסום השני – אילנה לא ציינה את זהות ה"מפרסם". קרי, לא צוין מי בסוכנות חומה ציין בפני הלקוחות כי אילנה עבדה בצורה לא טובה ולא נכונה וכי יש פוליסות שכלל לא הופקו עקב רשלנות שלה. זאת ועוד, לא פורט באיזה פרק זמן בוצע הפרסום של הדברים שנאמרו לה על ידי מר רודני שלום, וזהות הלקוחות להם זה נאמר ובכמה לקוחות מדובר. מה גם שהאמור בתצהיר של אילנה הוא בגדר עדות שמיעה, לפחות בכל הנוגע ללקוחות להם זה נאמר, משלא הביאה לעדות את מר רודני שלום.

²⁰⁷ בסעיף 32 לכתב ההגנה לתביעה שכנגד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

249. גם ביחס לפרסום השלישי הנטען לא צוין באיזה פרק זמן נאמר על ידי ליזה לגב' לורנה מימון כי ל"אילנה לא אכפת מהלקוחות ושהיא בחופשה או במחלה רוב הזמן", הגם שאילנה כלל לא עבדה באותה עת.

250. זולת האמור בתצהיר של אילנה, לא הוגשו תצהירים מטעם אותם לקוחות והם לא הובאו לעדות. בהיעדר פירוט כנדרש לגבי הדברים המפורשים שנאמרו, האופן וההקשר שבו נאמרו – קיים קושי לקבוע כי מתקיימות העובדות מהן נגזרת האחריות השילוחית של הסוכנות.

251. מעבר לאמור, יצוין כי גם אם נניח לטובת אילנה כי די באמור כדי לעמוד בדרישת הפירוט, אין מקום להטלת חבות על הסוכנות לנוכח ההגנה בחוק.

252. בעניין זה יובהר כי על פי פרשנות אובייקטיבית מדובר בפרסומים שעלולים היו להביא לתוצאה שאילנה הושפלה או בוזתה עקב הטלת הדופי במקצועיות שלה וכן מדובר באמירות שעלולות היו גם לפגוע במשרה ובעיסוק שלה (לטענתה, הדבר אף גרם בפועל לפגיעה בה במקרה של רודני שלום), זאת בהתאם להוראת סעיף 1 לחוק. עם זאת, כאמור להלן, עומדת לסוכנות הגנה על פי החוק.

253. בסיכומי התשובה מטעמה טענה הסוכנות כי עומדת לה ההגנה בדבר "אמת דברתי", קרי – הגנה לפי סעיף 14 לחוק.²⁰⁸ הואיל וטענה זו לא נטענה בכתב ההגנה לתביעה שכנגד, מדובר בהרחבת חזית אסורה (נוספת), ועל כן לא נתייחס לכך. עם זאת, אנו סבורים כי עומדת לה ההגנה מכוח סעיף 15(3) לחוק. ונפרט.

254. כפי העולה מהעדויות בתיק אכן התקבלו תלונות מאת לקוחות לגבי היעדר מקצועיות של אילנה.

255. אלי וחזי הצהירו כי אילנה הציגה עצמה בפני לקוח בשם מארק בלחסן כעובדת של הסוכנות, למרות שבשלב זה היא חדלה לעבוד בסוכנות.²⁰⁹

²⁰⁸ סעיף 13 לסיכומי התשובה.

²⁰⁹ כאמור בסעיף 14 לתצהיר המשותף של אלי וחזי מיום 10.1.2019 ותמלול השיחה בין חזי לבין בני הזוג בלחסן שהוגש לתיק כנספח ב' לאותו תצהיר.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

256. זאת ועוד, מר משה אטל מקסים העיד כי היה מקרה שבו אילנה לא דאגה להפיק עבורו פוליסת ביטוח רכב למרות ששילם עבור כך (לטענתו, נתן לה במזומן 8,000 ₪) ועקב כך לא היה לו כיסוי ביטוחי בעת שארעה לו תאונה. לטענתו, עת פנה לאילנה בנושא היא יצרה מצג שווא כי קיים ביטוח בתוקף וכי יש לו כיסוי לאותה תאונה, אך בדיעבד התברר כי אין זה המצב. עקב האמור נוצר לו חוב שאף התגלגל להוצאה לפועל ועמד על 21,000 ₪, חוב אותו נאלץ לשלם. לטענתו, אילנה התחייבה להשיב לו בתשלומים כספים שנאלץ להוציא אולם לאחר מספר חודשים נעלמה. זאת ועוד, הוא העיד כי פנה בעניין לסוכנות והתלונן על כך שלא דאגו לחדש לו את הפוליסה ואז התברר גם כי חלק מהסכום שמסר לאילנה במזומן בעבור הביטוח לא הועבר לסוכנות.²¹⁰ אין בהצגת הדברים כאמור כדי להביע עמדה בדבר נכונותם אלא הם מובאים אך ורק על מנת לתמוך בטענת ההגנה כי חזי, ליזה או הסוכנות האמינו בתום לב באמיתות דבריהם עת ציינו כי אילנה אינה מקצועית או שהתרשלה משלא הפיקה פוליסה ועל כן, לשיטתם, לא כדאי לעבוד עמה.
257. לגבי האמירה של ליזה (בפרסום השלישי) כי אילנה הייתה בחופשה או במחלה רוב הזמן, אמנם אמירה זו התגלתה כלא נכונה במובן שאילנה כבר חדלה להיות עובדת של הסוכנות, אולם גם ליזה, לפי האמור בתצהיר של אילנה, תיקנה את עצמה לאחר שהלקוחה התקשרה שוב והעמידה אותה על אי נכונות הדברים.²¹¹
258. בנסיבות המתוארות לעיל, בהן הסוכנות האמינה באמיתות הדברים שציינה בנוגע להיעדר המקצועיות של אילנה, התנהלות שפגעה בלקוח של הסוכנות והעמידה גם את הסוכנות בחשיפה לתביעה ופגיעה בדימוי שלה, ניתן לומר כי הדבר נעשה ולו לשם "הגנה על עניין אישי כשר" של הסוכנות או של הלקוחות שפנו לסוכנות, בהתאם לסעיף 15(3) לחוק.
259. אנו סבורים כי הדברים שנאמרו לא חרגו מגדר הסביר לצורך השגת המטרה כאמור וכי הם נעשו ב"תום לב" כדרישת הרישא לסעיף 15 לחוק ובהתאם לחזקה שנקבעה בסעיף 16(א) לחוק. לפי האמור הסוכנות הסתפקה באמירה כי אילנה "אינה טובה" או "לא מבינה כלום" או כי "לא הפיקה פוליסות עקב רשלנות" מבלי להוסיף פרטים נוספים שיכולים היו לפגוע בכבוד של אילנה ולו הוכח גם היקף הפרסום (כך

²¹⁰ כאמור בחקירה של מר משה אטל מקסים, בעמ' 13, ש' 24-21, עמ' 14, ש' 32-1 וכן בעמ' 15 לפרו' מיום 20.7.2022. כמו-כן, ראו נספח 6 לתצהיר של חזי מיום 1.6.2021.

²¹¹ כאמור בסעיף 112 לתצהיר של אילנה מיום 6.12.2020.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

למשל, לא הוכח לכמה לקוחות מתייחסות האמירות שנאמרו לרודני שלום ועל כן לא הוכח פרסום מלבד הלקוחות מושא הפרסומים (דן). על כן, דין התביעה שכנגד בעניין זה להידחות.

260. במאמר מוסגר יצוין כי אילנה התייחסה בתביעה שלה לזכאות לפיצוי בגין האמור מחמת "עוגמת נפש" שנגרמה לה אך נדמה כי כיוונה לפיצוי מכוח חוק איסור לשון הרע בהקשר הזה. עם זאת, למעלה מהנדרש, יצוין כי הגם שמן הסתם התבטאויות בדבר היעדר המקצועיות שלה, ככל הנראה, הסבו לה אי נעימות ואי נוחות, אולם אין במקרה דנן בנסיבות חריגות המצדיקות פיצוי בגין כך. זאת נוכח העובדה כי אכן הוכח כי פעלה באופן שהסב ללקוחות ולסוכנות קשיים ועל רקע זה נאמרו האמירות.

סוף דבר

261. התביעה לפיצוי ללא הוכחת נזק מכוח חוק עוולות מסחריות – מתקבלת. אילנה תשלום לסוכנות פיצוי בסך 60,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל. בנוסף, התביעה למתן צווים הצהרתיים מתקבלת בחלקה כאמור בסעיפים 157-158 לעיל. התביעה לפיצוי בגין אבדן עמלות בהווה ובעתיד וכן התביעה לפיצוי מוסכם כאמור בהסכם הסודיות, נדחות.

262. ביחס לתביעה שכנגד - סוכנות חומה תשלם לאילנה את הסכומים הבאים:

א. פיצוי בגין אי מתן הודעה לעובד כחוק בסך 5,000 ₪;

ב. גמול עבור עבודה בשעות נוספות בסך 46,614 ₪.

ג. הפרשי דמי הבראה בסך 378 ₪.

ד. לסכומים המפורטים לעיל יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה ועד לתשלום המלא בפועל.

התביעה שכנגד בגין אי תשלום הפרשי עמלות וכן התביעה לתשלום פיצוי ללא הוכחת נזק מכוח חוק איסור לשון הרע ועגמת נפש – נדחות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 45633-04-18

סע"ש 48-05-18

11 ינואר 2024

1. 263. בנסיבות העניין כל צד יישא בהוצאותיו.
- 2.
3. ניתן היום, א' שבט תשפ"ד, (11 ינואר 2024), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.
- 4.

מר אבי אילון
נציג ציבור מעסיקים

אלעד שביון, שופט -
אב"ד

מר משה בן דוד
נציג ציבור עובדים

5

